kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

yıl: 2 sayı: 31 — 16 mayıs 1977 pazartesi — 150 kuruş

1 MAYIS EYLEMİNİN ANATOMİSİ

1 Mayıs 1977 eylemi çok yönlü, girift bir olaydır. Tek boyutlu bir şema ile basitleştirilemiyecek kadar girift. Ayrıca, tek başına ele alınacak, yalnızca o günle sınırlı bir olay da değildir. Daha geniş ve daha uzun süreli bir operasyonun ve bir sürecin bir halkasıdır.

Ekonomik durumun sıkıştırması ve büyük burjuvazinin baskısıyla erken seçimi kabul etmek durumunda kalan Demirel ve Milliyetçi Cephe ortakları seçim stratejilerini korku ve terör üzerine oturttular. Zaten, büyük sermaye sınıfının egemenliğini ve çıkarlarını korumak yolunda, işçi sınıfını, emekçi kitleleri, tüm demokratik güçleri sindirmek ve geriletebilmek için iki yıldır kaba kuvvet baskıları, silahlı saldırılar, cinayetler günden güne tırmandırılıyordu. Kendi yarattıkları bu kargaşa ve dehşet ortamının sorumluluğunu sürekli solculara yükleyerek, kendi deyimleriyle «son Türk devleti» nin tehlikede olduğunu, Türkiye Cumhuriyetini «beynelmilel komünizm» in tehdit ettiğini iddia ederek kamuoyunda, halk kitlelerinde korku yaratmaya bu korku yoluyla da onları Milliyetçi Cephe etrafında toparlamaya çalışıyorlardı. Politikası bütünüyle iflas etmiş, ulusal ekonomiyi geçit vermez bir dar boğaza sürükleyip saplandırmış büyük sermaye sınıfları ve onların Milliyetçi Cephe iktidarı için ellerinde anti-komünizm ticaretinden başka kullanabilecekleri bir koz kalmamıştı. Ama bu çabaları onlar açısından pek başarılı olmuyordu; çünkü MHP'nin, ülkücülerin, komandoların yaptıkları apaçık ortadaydı; yer yer MSP'li Akıncıların ve AP gençlik kollarının da aynı saldırı ve cinayet furyasına katılmaktan geri kalmadıkları gözden kaçırılamıyordu.

Demirel ve ortakları 1 Mayıs mitingini kendi yararlarına nasıl kullanabileceklerini hesapladılar. 1 Mayıs mitinginde kanlı olaylar çıkar, insanlar ölürse bunun sorumluluğunu işçi sınıfına, solculara yüklemek kolay olacaktı. Ve bu noktadan hareketle, genel olarak saldırı, cinayet, anarşi ve terör ortamını solcuların yarattığı iddiaları geçerlilik, inandırıcılık kazanacaktı. Anti-komünizm kampanyası kolayca körüklenebilecekti. Halk korkuya, yılgınlığa düşecek ve Milliyetçi Cephe, bu korkuyu ve 1 Mayıs mitingini seçim stratejisinde başlıca malzeme olarak kullanabilecekti.

Bu seçimlerde ABD'nin hesaba katılması gereken bir etken olduğu geçerli bir varsayımdır. ABD Türkiye'nin iç politikasına hiç bir zaman ilgisiz olmamıştır ve bu seçimlerde bu «ilgi» nin çok daha güçlü ölçüde kendini duyurmıyacağı düşünülemez. ABD'nin sermaye sınıflarından yana ağırlığını koyacağı da üzerinde durulmasını gerektirmeyecek kadar artık herkesce bilinmektedir. Ancak partiler düzeyinde bu ağırlığın ne yönde işleyeceği üzerinde durulabilir. ABD'nin başını çektiği emperyalizmin ve işbirlikçisi yerli büyük sermayenin gözdesi AP'nin seçimlerde tek başına iktidar olabilecek kadar oy alması beklenmemektedir; Milliyetçi Cephe koalisyonunun da, pek işe yaramadığından, seçimlerden sonra tekrarı istenmemektedir. Yerli büyük sermayenin ve ağababası ABD'nin ve emperyalist ortaklarının gözü bir AP - CHP koalisyonundadır. Zaten tek başına iktidar olabileceği kuşkulu olan CHP'nin daha da geriletilmesiyle bu sonuç elde edilebilir. CHP, anarşi, aşırı sol, komünizm suçlamalarına çok duyarlı olduğunu göstermiş; Meclis'deki ve Meclis dışı kitlesel gücünü MC'ye karşı tam seferber etmekten geri durmuştur. 1 Mayıs gösterilerinde çıkarılabilecek olaylar, CHP'yi daha ürkütmek, soldan geri çevirmek için kullanılabilirdi. Öyle de oldu.

ABD'nin Türkiye'nin iç politikasına ve bu seçimlere duyduğu «ilgi» nin bir parçası ve aracı olarak elbette CIA da var. CIA'nın içimizde olduğu, olayların tertiplenmesine katıldığı Dışişleri Bakanınca açıklandı. CENTO'ya bağlı bir komisyon aracılığıyla ABD, Türkiye, İran v.b. gizli örgütlerinin birlikte çalıştıkları öteden beri biliniyor. Bu seçim döneminde bu gizli örgütler işbirliğinin faaliyette olduğu kuşku götürmez. Bu ortaklaşa faaliyetin yukardan beri belirttiğimiz çizgi doğrultusunda olduğu da kuşku götürmez.

Bu seçim stratejisi çerçevesi içinde bir de büyük burjuvazinin DİSK üzerinde ötedenberi planladığı ve uygulamaya koyduğu bir operasyon var. İki yönlü bir operasyon: Bir yönüyle, DİSK'in sosyalist içeriğinin boşaltılıp ehlileştirilmesidir. Bunun, somut yöntemi ve uygulanışı sosyalistlerin örgütten dışlanması ve DİSK'in sosyal demokrat çizgiye çekilmesi, CHP'lileştirilmesidir. Öteki yönüyle de, DİSK'i, fırsatlar kollayıp veya çıkartıp, hepten güçsüzleştirmek, gözden düşürmek, eritip yok etmektir.

DİSK üst yönetimi operasyonun birinci yönünün çizgisine çoktan geldi oturdu. Bunu bir yıl öncesi açıkladık, tahlilini yaptık, sırası geldikçe üzerinde durduk. Bu hizaya geliş süreci içinde DİSK üst yönetimi, operasyonun ikinci yönüne de fırsat sağlayıcı, açıklar veren bir yola girdi. Sosyal demokratlaşma, yani ehlileşme süreci içinde DİSK üst yönetimi gittikçe pasifleşti, militan sendikal mücadeleden uzaklaştı. İşçi tabanında çalışarak, işçileri DİSK ilkelerine kazanıp örgütleyerek değil, devrimcilikle, ilericilikle hiç ilgisi olmıyan sendika yöneticileriyle anlaşıp sendikalarını DİSK'e alarak büyüme yolunu seçti. «Sendika aristokrasisi» niteliğindeki bu sendikalar yöneticileri DİSK üst organlarını oluşturdu. DİSK ve ona bağlı sendikalar grevlere karşı tavır almaya başladılar. Ya, kararı alınmış grevleri başlatmıyorlar, ya da başlamış grevleri desteklemiyorlardı. Grevler için gerekli fonları oluşturmak yerine, gazete satın almak, inşaatçılığa yönelik DİSK - Kent gibi projeler

oluşturmak uğruna milyonlar harcıyorlardı. 16 Eylül olayı DİSK üst yönetiminin tutumunu tüm boyutlarıyla açığa vurdu. MC iktidardan düşürülüp yerini halkçı bir iktidar alıncaya kadar sürdürüleceği büyük bir tantanayla ilan edilen «Büyük Yas» kararından üç gün içinde vazgeçildi, örgütüne, yöneticilerine güvenip direnişe geçen işçiler yüzüstü bırakıldılar, işten atıldılar. Bunların yeniden işe alınmaları konusunda DİSK üst yönetimi ciddi girişimlerde bulunmadı, patronlar üzerine ağırlığını koymadı.

Bütün bu ters gelişimlerin sonucu, DİSK üst yönetimi DİSK kitlesinden, özellikle bu kitle içindeki en diri, sağlam ve sağlıklı ögelerden koptu. Bir boşluk ve bu boşluğu doldurma gereği doğdu. DİSK üst yönetimi bu boşluğu ücretli kimi personel kadrosuyla ve bir öğrenci örgütünü kendisine yandaş yapmak suretiyle doldurmayı seçti.

Söz konusu personel kadrosunun ve öğrenci örgütünün DİSK üst yönetimi açısından boşluğu doldurmaktan gayri bir başka işlevi daha vardı. DİSK hareketini, örgütünü ehlileştirme ve CHP'lileştirme. TİP'e ve TİP'lilere karşı mücadeleyi de zorunlu olarak içeriyordu; çünkü TİP ve TİP'liler bu ehlileştirme ve CHP'lileştirme operasyonunun «başarı» ile yürütülmesine engeldiler. Hem devrimciliği, sosyalizmi kimseye bırakmıyan, bu konularda TİP'in derisinde olduğu iddiasıyla büyük laflar edip TİP'e karşı kesin tavır alan, hem de CHP'yı destekleyen elemanlara ihtiyaç vardı. Sağa, sosyal demokrasiye kaymayı bilimsel sosyalizm edebiyatı örtüsüyle perdelemek gerekiyordu. Ücrete bağlanıp alınan kadro ve DİSK'e yandaş yapılan öğrenci örgütü bu ihtiyaca cevap verecek, bu işlevi yerine getirecekti. Getiriyor da.

Ama DİSK üst yönetiminin, kendisiyle DİSK kitlesi arasında doğan boşluğu ücretli personel alarak ve bir öğrenci örgütünü yandaş alarak doldurma girişimi, burjuvazinin DİSK üzerindeki planının ikinci yönünü uygulamaya koymasını kolaylaştırıyordu. Burjuvazi DİSK'i bu zayıf halkasından vurmak imkânını elde ediyordu. Bir süre önce bir sağcı gazetede çıkan yazı dizisi ve seçim dönemi başlıyalıberi AP sözcülerinin verdiği bazı demeçler bu doğrultudadır.

DİSK'i bir öğrenci örgütünün peşine takmak, onu öğrenci örgüt ve grupları arasındaki çekişmelere bulaştırmak sonucunu verecekti. Bu kaçınılmazdı, nitekim öyle de oldu. Bugün varolan tüm öğrenci örgütleri ve grupları, temsil etmek iddiasında oldukları görüşler her ne olursa olsun, ne denli işçi sınıfından ve onun sosyalizm davasından söz ederlerse etsinler, hepsi —istisnasız— işçi sınıfının ve onun politik hareketinin dışındadırlar. Onun için de işçi sınıfının örgütlü, disiplinli politik mücadelesinden kopukturlar, ona ters düşen bir mücadele anlayışı ve yöntemleri içindedirler. DİSK'i bir öğrenci örgütünün peşine takma ve bunun sonucu öğrenci gurupları arasındaki çekişmelere bulaştırma, burjuvazinin DİSK üzerinde planladığı iki yönlü operasyonun ikinci yönünün uygulanabilmesine kapıyı açıyordu.

DİSK üst yönetimi 1 Mayıs gösterisini bu sapmalarla malul olarak hazırladı. Bir yandan da bu gösteriyi, CHP ile bütünleşmesinin bir gövde gösterisi yapmak istedi. CHP'nin bir üst yetkilisi DİSK'in 1 Mayıs mitingine katılacaklarını açıkladı. Bu, CHP'nin kendi dışındaki bir kitle örgütünün toplantısına ilk katılmasıydı. O güne kadar CHP kendi düzenlediği toplantılar dışındaki toplantılara katılmayı, hatta bu tür toplantıları desteklemeyi ısrarla reddetmişti. CHP'nin bu jestine karşılık olarak, DİSK üst yönetimi de yürüyüşü geçen yılınkinden daha geç saatte başlatmak, mitingi de daha geç saatte yapmak yoluna gitti, 1 Mayıs'ta aday yoklamalarına katılan CHP'liler mitingde bulunabilsinler diye. Bu da yetmedi, yürüyüş ve miting öngörülen sürenin de ötesine uzatıldı. Oysa olayların çıkması olasılığının yüksek olduğu, hatta çıkması beklendiği bir ortamda yürüyüşün ve mitingin sürüncemede bırakılmadan, düzenli bir tempoda yapılıp bitirilmesi gerekirdi.

DİSK üst yönetimi, yandaşı yaptığı gençlik örgütüne 1 Mayıs mitinginde birinci planda yer verdi. «Yaşasın DİSK, Yaşasın İGD» ve «DİSK, DİSK - İGD» sloganları durmadan tekrarlanıyordu. Bu sloganlar DİSK ile İGD'yi aynı düzeyde aynı önemdeymiş gibi gösteren sloganlardı. Oysa, işçi sınıfının yüz binleri kapsayan bir sendikal konfederasyonu ile bir avuç öğrencinin oluşturduğu bir örgüt aynı düzeyde, aynı önemde sayılabilir, gösterilebilir miydi? Mitingin hazırlanışında da İGD'lilere birinci derecede görev verilmişti. Pankartların çoğunu İGD'liler hazırlamış ve bu yüzden yer yer işçiler ve işçi temsilcileri itirazlarda bulunmuşlardı. Miting görevlileri arasında İGD'liler de alınmış, onlardan da ekipler hazırlanmıştı. Buna ne gerek vardı? İşçiler elbette kendi mitinglerini kendileri hazırlayacak ve koruyacak güçte ve nitelikteydiler. Geçen yıl bunu kanıtlamışlardı.

İGD ile işçi sınıfından kopuk diğer gruplar, özellikle maocular arasında güçlü bir gerilim ve sürtüşme vardı. Bu durum mitingden önceki günlerde daha da şiddetlenmişti. Bir taraf, «mitinge mutlaka geleceğiz»; öbür taraf, «sokmayız, gelirseniz ezeriz» tavrındaydılar. DİSK üst yönetiminin İGD'yi baş tacı etmesi yüzünden, 1 Mayıs gösterisine ilişkin olarak İGD ile diğer gençlik grupları arasında oluşan bu karşı karşıya gelme durumu, ister istemez DİSK ile sözü geçen gruplar arasında bir karşı karşıya gelme durumuna dönüştü. Bu durumun patlaması ve olayların zincirleme başlaması için bir kıvılcım yeterdi.

Maocuların dünya çapında ve yurdumuzda izledikleri strateji, kullandıkları mücadele yöntemleri bilindiğine göre, her iki düzeyde de, işçi sınıfı hareketine karşı emperyalizmle, faşist, gerici güçlerle aynı çizgide eylemlerde bulunduklarına göre, 1 Mayıs gösterisinde de olay çıkarmaya yönelecekleri belliydi. Ne var ki, 1 Mayıs gösterisi öncesinde gençlik grupları düzeyinde gergin, karşılıklı meydan okuma durumu oluşturulmamış olsaydı, maocular, geçen yıl «Demokratik Özgürlükleri Savunma Mitingi» nde yaptıklarından daha fazlasını yapmaya kalkışmak cesaretini bulamazlardı.

MC iktidarı ve onun hizmetindeki «örtülü güçler» için bu durum bulunmaz bir nimetti. Artık MHP'nin komandolarını, ülkücüleri, akıncıları v.b. ortaya salmaya gerek yoktu. Bunlar sahneden çekildiler. Kısa süre önce Türkeş partililerine ve müritlerine başka örgütlerin toplantılarına gitmeme emrini verdi. Bu gergin durumda, bu karşı karşıya gelişte bir yerden bir kıvılcım nasıl olsa parlardı, veya parlatılırdı. Arkasını getirmek kolaydı. Sular İdaresinin duvarı üzerinden, Continental Otelinin ve diğer binaların üst katlarından, damlarından uzun menzilli silahlar patlatılır, beyaz bir Renault'dan ateş açılır, bir başka otomobilin bagajındaki pankartlar altından silahlar çıkartılıp dağıtılırdı.

1 Mayıs'tan önce MİT'in hazırladığı ve açıklanması istenen bir rapordan söz ediliyor. Hürriyet gazetesinde Maocu grupların 1 Mayıs öncesi hazırlıklarına ve 1 Mayıs günü ve sonrası davranışlarına ilişkin uzun bir yazı çıktı; böyle bir rapordan veya bilen bir kaynaktan edinilmiş bilgilere dayanıyor olmalı. Neler olabileceği biliniyormuş, ama hiçbir önleyici tedbir alınmamış. Neden alınsın? MC'nin ekmeğine yağ sürecek bir durumu önlemek için MC'nin tedbir almasını beklemek safdillik olmaz mı? Öyle bir durum oluşmuş ki, MC bir taşla kaç kuş vurabilecekti. Hem işçi sınıfı hareketine vurabilir, hem CHP'yi geriletebilir, hem anti-komünizm ticaretini körükleyip alevlendirebilir, hem korku ve yılgınlık yaratma stratejisini güçlendirebilirdi. Demirel her halde sevincinden ellerini oğuşturmuştur.

1 Mayıs katliamında MC'nin, «örtülü güçleri»n, ajanların, maocuların ve goşistlerin rolü her ne olursa olsun, DİSK üst yönetimi, yanlış tutum ve davranışlarından ötürü, sorumluluktan sıyrılamaz. Büyük sermaye ile onun iktidarları, açık, gizli güçleri herzaman, işçi sınıfının ve demokratik güçlerin düzenlediği gösterilerde tertiplere girişme, olaylar çıkarma peşindedirler. Bunun sonucu yaralanmalar, can kayıpları da olabilir. Ama bu olgu, gösteriyi düzenleyenlerin yaptıkları yanlışlar için bir mazeret teşkil etmez. 1 Mayıs yürüyüşü ve mitingi, yüzbinleri bulan işçilerin ve işçi sınıfının safında yeralmış emekçilerin, aydınların, gençlerin, kitle örgütlerinin dayanışma ve birlik eylemiydi. Onlar oraya perde arkasında olup bitenlerden habersiz, DİSK yönetimine güvenerek gelmişlerdi. Hareket onların hareketiydi. DİSK üst yönetiminin bu kitle hareketini, ne CHP'nin gövde gösterisi görünümüne büründürmeye çabalamaya, ne de öğrenci grupları arasındaki gerilim ve çekişmeye bulaştırmaya hiç bir hakkı yoktu. 1 Mayıs kitle hareketi, DİSK üst yönetimince kendi amacından saptırılmak, kendi niteliğinden kaydırılmak istenmiştir.

Türkiye İşçi Partisi 1 Mayıs hareketine, ona katılan kitleye sahip çıkar, savunur. Türkiye İşçi Partisi'nin işçi sınıfımıza karşı sorumluluğu vardır. Bu sorumluluğundan dolayı, DİSK üst yönetiminin DİSK'i kuruluş ilkelerinden saptırma, sosyalist içeriğinden boşaltıp sosyal demokratlaştırma çabalarını, sosyalist harekete karşı aldığı düşman tavrı ve örgütsel eylemlerinde uyguladığı yanlış yöntemleri açıklamayı ve işçilerimizi uyarmayı işçi sınıfının partisi olmanın görevi bilir.

MC'Yİ İKTİDARDAN DÜŞÜRMEMENİN KANLI MEYVELERİ TOPLANMAKTADIR.

(Behice Boran, Genel Başkan 28.4.1977)

MC iktidarında gidilen seçimlerin güvenliği konusunda duyulan endişelerin doğru olduğu her geçen gün daha açık ve kesin bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Türkiye İşçi Partisi'nin afişleme ve bildiri dağıtma eylemleri sırasında yer alan engellemelerin, gözaltına almaların, dayak atmaların, resmi görevlilerce afişlerin yırtılmasının hemen ardından Niksar ve Şiran'da kanlı olaylar gelmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi'nin genel başkanının otobüsü kurşun yağmuruna tutulmuş, partisinden ve diğer yurttaşlardan küçümsenmiyecek sayıda kişiler yaralanmış, araçlar ve binalar tahrip edilmiştir. Anayasa'nın siyasal partileri demokratik rejimin vazgeçilmez unsurları sayan hükmü Milliyetçi Cephe iktidarınca ayaklar altına alınmıştır. Kişilerin en başta gelen temel hakkı olan can güvenliği bir kez daha fütürsuzca yok edilmiştir. Olaylar kendiliğinden çıkıyor, Milliyetçi Cephe iktidarı bunları önleyemiyor değildir. Bu kanlı olaylar, bu zulum, AP ile MHP'nin ortak tertibidir; AP ile MHP arasında yapıldığı ve imzalandığı bu partilerin yetkililerince ve bizzat Demirel tarafından açıklanan anlaşmanın ilk kanlı ürünleridir. AP ile MHP tezgahladıkları tertipler için sol görünümlü maceracı unsurları, provokatör ajanları da kullanmayı ihmal etmiyorlar. İçişleri ve Adalet Bakanları tarafsızlık iddialarıyla ve güvenliğin devlet kuvvetlerince sağlanacağı yollu demeçleriyle sorumluluktan kurtulamazlar. Söylenen söz değil, yapılan iş geçerlidir. Bu arada Cumhuriyet Halk Partisi de seçimlerden önce MC'yi iktidardan düşürmemenin kanlı meyvelerini toplamaktadır.

Milliyetçi Cephe seçimleri kaybetme korku ve telaşı içindedir. Bunun için silahlı saldırılara, can kıyımına başvuruyorlar. Halkı, seçmenleri korkutup sindireceklerini sanıyorlar. Oysa bu silah geri tepmektedir, saldırılar ve cinayetler karşısında halkın öfkesi daha da kabarmakta, seçimlere katılma kararlılığı daha da güçlenmektedir. Milliyetçi Cephe ve onun başını çeken AP ile MHP seçim günü hakettikleri dersi alacaklardır. Türkiye İşçi Partisi parlamentoya girdiğinde bütün kanunsuzlukların hesabının sorulmasında baş takipçi olacaktır.

•

SOSYALİZM SANSÜR EDİLEMİYECEKTİR.

(Nurdan Orpen, Merkez Haberalma, Propaganda ve Basın bürosu sekreteri 20.4.1977)

Genellikle sermaye yanlısı bir davranış içinde olan TRT'nin Şaban Karataş yönetiminde üstelik MC'nin borazanı haline getirildiği herkesce bilinmektedir. Seçim öncesinde Türkiye İşçi Partisi ile ilgili hiçbir habere yer vermeyen TRT, seçim döneminde Partimizin demeçlerini yayınlamak zorunda kalmıştır. Ancak yasal zorunluğun koyduğu sıkı kayıtlara rağmen tarafsız görünmeyi başaramıyacak kadar sermaye yanlısı olan TRT'nin yetkilileri Partimizin demeçlerini özünden boşaltacak biçimde özetlemekte ve belli sözcüklere sansür uygulamaktadırlar. Böylece geniş kitlelerdeki bağımsızlık demokrasi sosyalizm mücadelesinin gelişmesini engelleyebileceklerini sanmaktadırlar.

Önceki gün Türkiye İşçi Partisi'nin sloganları açıklanırken özellikle içinde «sosyalizm» sözcüğü geçen şu sloganlar cımbızla ayıklanır gibi çıkartılmıştır.

Partimizin sloganları arasında bulunan

KAHROLSUN ŞOVENİZM, KURTULUŞ SOSYALİZM

İŞÇİ KÖYLÜ BİRLİKTE SOSYALİZMİ KURACAK

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN İLERİ

SOSYALİZM BAYRAĞINI MECLİSE DİKELİM

sloganları sırf içinde sosyalizm sözcüğü olduğu için çıkartılmıştır.

Bütün bu tür oyunlar, engellemeler işçi sınıfımızı ve emekçi halkımızı Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm mücadelesi yolundan geri çeviremiyecektir.

5 Haziran seçimlerinde Türkiye İşçi Partisine verilecek oylar Sosyalizm bayrağını meclise dikecektir.

•

TÜM SERMAYE PARTİLERİ KARANLIK TABLONUN SİYASİ SORUMLULARIDIR.

(Yavuz Ünal, Merkez Eğitim Bilim ve Araştırma Bürosu sekreteri 30.4.1977)

«İşçi sınıfımız, yoksul köylüler, memurlar, teknik elemanlar, tüm köy ve kent emekçileri, gelir düzeylerinin düşüklüğü ve artan pahalılık karşısında ağır bir geçim sıkıntısı içinde kıvranmaktadırlar.

«Köylerde ve kentlerde milyonlarca emekçi işsizdir. Çocuk ölümlerinde ve erken ölümlerde dünyada en önde gelen ülkelerden biriyiz. Eğitim, konut, sağlık, beslenme gibi hayati konularda düzelme bir yana bu sorunlara her geçen gün yenileri eklenmektedir. Irkçı - faşist baskı ve terör ise dayanılmaz boyutlara varmıştır.

«Faşistinden demokrat görünümünde olanına kadar tür sermaye partileri bu karanlık tablonun siyasi sorumlularıdır. Şimdi bunlar, sosyal adalet, demokrasi ve kalkınma nutukları atarak, seçimleri tüm sorunların çözümü gibi göstererek yeniden halkın karşısına çıkıyorlar.

— Sanki, NATO'nun, CENTO'nun, İKİLİ ANLAŞMALARIN altında imzaları olan,

— İşçilerin grev hakkını kısıtlayan, genel grevi yasaklayan, patronlara lokavt hakkını veren,

— Doğudaki emekçi halka ırkçı - faşist baskılar uygulayan,

— Toprak reformu yapmayan, toprak reformu diye ağaları, şeyhleri daha da zenginleştiren,

— Banka kredilerini büyük tüccarlara, tefecilere akıtan,

— Vergi yükünü işçilerin, emekçilerin sırtına yıkan,

kendileri değilmiş gibi işçi ve emekçi kitlelerden oy istiyorlar.

«Dikkat edilsin, bu partilerin hiç birine, büyük patronlar, bankerler, büyük toprak beyleri, büyük tüccarlar karşı çıkmıyorlar. Karşı çıktıkları yalnızca Türkiye İşçi Partisi'dir. Çünkü, ulusal bağımsızlığın, demokratik özgürlüklerin, işçi ve emekçi sınıfların hak ve çıkarlarının biricik gerçek savunucusu Türkiye İşçi Partisi'dir. İşçiler, emekçiler, tüm sömürülen ve ezilen kitleler bu gerçeği her geçen gün daha açıkça görmekte, öğrenmektedirler. 5 Haziranda oylarını bu bilinçle kullanacaklardır.

•

Genel Başkan Behice Boran'ın 1 Mayıs günü verdiği demeç, Çark Başak'ın geçen sayısında «1 Mayıs'ın Anlamı» başlığı altında yayınlanmıştır.

İŞÇİ SINIFIMIZ TERTİP VE TUZAKLARIN ÜSTESİNDEN GELMEYİ BİLMİŞTİR VE BİLECEKTİR.

(Behice Boran, Genel Başkan 2.5.1977)

«Kamuoyunun önemle dikkatini çekmek istediğimiz birinci nokta, 1 Mayıs'ta Taksim'de katliama dönüşen olaylarda maocu grupların oynadıkları rolün bu akımın gerçek yüzünü bir kere daha açığa çıkarmış olmasıdır. Polisin müdahalesi olayları bastırma yönünde mi, yoksa büyültme yönünde mi bir sonuç vermiştir o da üzerinde durulması gereken ikinci bir noktadır.

«Taksim'de olaylar her ne biçimde başlamış ve gelişmiş olursa olsun, kamunyumuz şunu iyi bilmelidir ki, maocu ve her çeşit maceracı, goşist guruplar, her ne ad taşırlarsa taşısınlar, her ne görüşü temsil ederlerse etsinler, işçi sınıfının dışındadırlar ve bunların işçi sınıfının politik hareketiyle uzaktan yakından hiç bir ilişkileri, bağlantıları yoktur. İşçi sınıfı macereperestliğin, goşizmin her çeşidinden uzaktır.

•DİSK üst yönetimi, uyguladıkları politikanın diğer yanlışları arasında, bir de DİSK örgütünü bir öğrenci gençlik gurubunun peşine takmaktan, öğrenci gurupları arasındaki çekişmelere DİSK'i bulaştırmaktan da sorumludurlar.

•Büyük sermaye sınıfı çoktan beri DİSK üzerinde bir operasyonu tasarlamaktaydı. Bu gerçeği ve DİSK üst yönetimiyle CHP'nin ve kimi sosyalizm havarilerinin bu tasarlanan operasyonla aynı çizgi üzerinde olduğunu Türkiye İşçi Partisi bir yıl önceden açıklamıştı. Şimdi büyük sermaye sınıfı bu operasyonunu, DİSK üst yönetimini ve CHP'yi de dar boğaza sıkıştırarak gerçekleştirme yoluna girmiştir. Büyük sermayenin ve MC ile Demirel'in istediği ortam oluşturulmuştur. Bu ortamdan büyük sermaye sınıfı ve MC doğrudan sorumludur. Ama MC iktidarında seçime gitmeyi tercih etmekle CHP ve onu kayıtsız şartsız desteklemekle de DİSK üst yönetimi tırmandırılan cinayetlerin ve saldırıların dolaylı olarak sorumluluğunu taşımaktadırlar. TİP düşmanlığı ile gözleri kararıp tertip ve tuzaklara düşenler bu düşüşün sorumluluğundan kurtulamazlar.

•Her zaman söyledik, işçi sınıfının mücadelesi çetin şartlar içinde gelişir. Önü tertip ve tuzaklarla doludur. Ama işçi sınıfımız ve onun politik örgütü Türkiye İşçi Partisi bu çetin şartların, bu tertip ve tuzakların üstesinden gelmeyi bilmiştir, bundan böyle de bilecektir.•

•

SOMUT ÖNERİLERİMİZ.

(Nurdan Orpen, Merkez Haberalma, Propaganda, Basın bürosu sekreteri 3.5.1977)

•Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalım, MC hükümetinin karanlık emelleri ve uygulamaları, demokrasiden yana bütün kişilere, kurumlara, örgütlere ve güçlere son derece önemli görevler ve sorumluluklar yüklemektedir.

•Bu gerçekleri dikkate alan Türkiye İşçi Partisi, toplum yapısının demokratikleşmesinin sağlanması için, aşağıdaki somut önerileri kamuoyunun dikkatine sunar

— 1971 sonrasında değiştirilip geriletilmiş olan 1961 Anayasası düzeltilerek demokratik bir içeriğe kavuşturulmalıdır.

— Düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne set çeken 141. ve 142. maddeler kaldırılmalıdır.

— Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri, Dernekler, Siyasi Partiler yasaları ile diğer tüm yasaların anti - demokratik madde ve hükümleri ayıklanmalıdır.

— Sıkıyönetim Kanunu demokratik bir içeriğe kavuşturulmalıdır.

— Üniversiteler Kanunu'na, çalışanların ve öğrenim yapanların yönetime ve denetime demokratik bir biçimde katıldığı, üniversite özerkliğinin sağlandığı demokratik bir içerik kazandırılmalı, bütün üniversiteler aynı yasaya bağlanmalıdır.

— TRT yeniden bağımsız özerk bir kurum haline getirilmelidir.

— Genel grev, dayanışma grevi haklarını da içerecek şekilde grev hakkı kısıntısız kabul edilmelidir.

— Demokratik hak ve özgürlüklerle bağdaşmıyan lokavt yasaklanmalıdır.

— Referandum hakkı, gizli oy açık sayım esasına dayalı olarak yasalaştırılmalıdır.

— Tarım İş Yasası çıkarılmalıdır.

— İş Kanunu'ndaki anti - demokratik hükümler, bu arada 13. ve 17. maddeler kaldırılmalıdır.

— Toplu sözleşme hakkına kısıtlama getiren ve işçilerin işten daha kolay çıkarılmalarına olanak veren kıdem tazminatları yasası işçiler lehine yeniden düzenlenmelidir.

— İş kolları yönetmeliği, uluslararası normlara göre yeniden düzenlenmelidir.

— Memurlara, öğretmenlere, teknik elemanlara, kısacası tüm çalışanlara sendikalaşma, grev ve toplu sözleşme hakları tanınmalıdır.

TİP SEÇİMLERE ONBEŞ İLDE KATILIYOR.

(Behice Boran, Genel Başkan 4.5.1977)

•Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu 5 Haziran 1977'de yapılacak seçimlere on beş ilde katılma kararı almıştır. Merkez Yönetim Kurulu'nun bu kararı, aşağıdaki tahlil ve değerlendirmelere dayanmaktadır.

•İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olan Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere ilişkin olarak güncel politik görevi, 1977 seçim döneminde ve seçimler sonucu parlamentoda demokratik toplumsal muhalefetin varlığını ve sesini en etkin, en tutarlı biçimde duyurmak ve temsilini sağlamaktır.

•Böyle bir görevin yerine getirilmesi hiçbir gerekçe ile Cumhuriyet Halk Partisi'nin tekeline bırakılamaz, çünkü tüm demokratik, ilerici, yurtsever güçlerin önderi, motor gücü işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının politik hareketinin ve partisinin katkısı, öncülüğü olmadan emperyalizme, faşizme, tüm gerici ve tutucu güçlere karşı demokratik mücadele, seçimlerde ve parlamentoda, en güçlü ve en yüksek çizgisine ulaşamaz. Yalnızca işçi sınıfı ve onun politik örgütü Türkiye İşçi Partisi, emperyalizmle ve işbirlikçisi büyük sermaye ile her türlü uzlaşmayı kesinlikle reddeder. Yalnızca işçi sınıfı ve onun politik örgütü Türkiye İşçi Partisi, ulusal bağımsızlığı, demokratik özgürlükleri, tüm emekçilerin, ezilen kitlelerin hak ve çıkarlarını hiç bir taviz vermeksizin hiç bir kaypaklığa düşmeksizin tüm gücüyle en açık ve seçik biçimde savunur. Türkiye İşçi Partisi'nin bu işlevleri görebilmesinin önemli yollarından birisi, seçimlere katılmak ve parlamentoda temsil olunmaktır. Ayrıca Cumhuriyet Halk Partisi'ni ister iktidar, ister ana muhalefet partisi olsun, demokrasi çizgisinde yalpalamadan tutabilmek; yaptığı özgürlükçü, sosyal adaletçi vaatlerini yerine getirmek yönünde etkileyebilmek için Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlerde ve parlamentoda var olması şarttır.

•Bu güncel görev dışında, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bölünmez bütünlüğünü, ulusal ve toplumsal kurtuluşun ancak sosyalizme yönelmek ve sosyalizme kurmakla mümkün olacağını halk oyuna anlatmak; işçi sınıfımızın bu mücadelede önderliğini güçlendirmek, emekçi sınıf ve tabakalarla ittifakını pekiştirmek için de Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katılması ve parlamentoda temsili gereklidir.

•Bununla beraber, varolan durum ve şartlara işçi sınıfının ideolojisi bilimsel sosyalizm açısından bakan, politik tutumunu özlem ve düşlere göre değil, gerçek imkânlara göre saptayan Türkiye İşçi Partisi, demokratik toplumsal muhalefetin parlamentoda en güçlü ve etkin biçimde temsilini sağlayabilecek partiler bileşimini de göz önünde tutmaktadır. En uygun bileşimi sağlayabilmek içindir ki, genel seçimlere kırküç ilde katılabilmek hakkını elde ettiği halde, yalnızca onbeş ilde katılmak kararını almıştır.

•Türkiye İşçi Partisi'nin aldığı, seçimlere katılma, ama bu katılmayı belli ölçüde sınırlama kararı, emperyalizmin ve faşizmin geriletilmesi, demokratik özgürlüklerin genişletilmesi, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin hak ve çıkarlarının savunulması, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin geliştirilmesi için olabildiğince en geniş imkanları sağlayacaktır.•

PARTİMİZİN GÖREVLENDİRDİĞİ MİLLETVEKİLİ ADAYLARIMIZ.

(Nurdan Orpen, Merkez Haberalma, Propaganda ve Basın bürosu sekreteri 3.5.1977)

•İşçi sınıfımızın politik örgütü Türkiye İşçi Partisi işçi ve emekçi sınıfların, demokratik toplumsal muhalefetin varlığını ve sesini parlamentoda duyurmak için görevlendirdiği milletvekili adaylarını Merkez Yönetim Kurulunda tesbit etti.

•Seçime girme hakkı elde edilen 43 il yerine seçime girmeye karar verilen Adana, Amasya, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Hatay, İstanbul, İzmir, Kars, Kayseri, Kocaeli, Manisa, Muğla, Samsun, Tunceli'den oluşan onbeş il için tesbit edilen aday listeleri bir gerçeği daha vurgulamaktadır.

•Bu adaylar milletvekilliği için birbirleri ile sıra kavgası yapan kişiler değillerdir. Milletvekilliğini bir çıkar yeri olarak gören, parti kademelerini milletvekilliği için bir basamak olarak kullanan burjuva partilerinin adaylarından çok farklıdırlar. Bu arkadaşlar Partimizin verdiği görevi üstle-

nen, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesini parlamentoda da bir parti görevi olarak sürdürecek ve yükseltecek olan kişilerdir.

«Milletvekili adayı olan arkadaşlarımızın sınıfsal yapıları da Türkiye İşçi Partisi'nin yapısına ve bilimsel sosyalist bir partiye yaraşır niteliktedir. Çünkü, adaylarımızın büyük bir çoğunluğu işçi, emekçi ve ücretliler kesimindendir. 15 ildeki toplam 183 milletvekili adayımızın % 44'ü işçi ve sendika yöneticisi, % 5'i köy emekçisi, % 12'si teknik eleman, % 7'si öğretmen ve öğretim üyesi, % 6'sı iktisatçı, yazar, gazeteci, % 12'si esnaf, zenaatkar, % 14'ü de doktor, avukat, muhasebeci gibi serbest meslek sahibidir. Ayrıca işçi ve emekçilerin çoğunlukta olma özelliği, parlamentoya girme olasılığı olan ve listelerin en üst sıralarındaki arkadaşlarımız için de geçerlidir. Listelerin en üst sıralarındaki 20 arkadaşımızın 7'si işçi - sendika yöneticisi, 3'ü teknik eleman, 3'ü avukat, 2'si iktisatçı - yazar, 1'i öğretmen, 1'i doktor, 1'i matbaacı, 1'i sosyolog, 1'i esnaftır.»

●

İşgalci TRT yöneticilerince yasalar çiğnenerek, sansürlenip yayınlanmayan bu demeç, yüzbinlerce bastırılıp partililer tarafından fabrikalarda, meydanlarda dağıtılmıştır.

İŞÇİ VE EMEKÇİ SINIFLARA VURULMAK İSTENEN FAŞİST BOYUNDURUK KIRILACAKTIR!

(Yavuz Ünal, Merkez Bilim, Eğitim ve Araştırma Bürosu sekreteri 6.5.1977)

«İşçi sınıfına ve emekçi halka korku salmak ve seçimlere böyle bir korku ortamında gitmek için Milliyetçi Cephe tarafından sürdürülen faşist terör 1 Mayıs'ta yeni bir biçime büründürüldü. En yoğun noktasına ulaştırıldı.

«1 Mayıs 1977 günü burjuvazinin işçi sınıfına bugüne kadar yaptığı en kanlı saldırı olarak tarihe geçecektir. Otuzun üstünde işçi, öğretmen, öğrenci ve emekçinin ölümüne ve yüzlercesinin yaralanmasına yol açan şartları hazırlayanlar şimdi 1 Mayıs olaylarını seçim propagandalarının temel malzemesi yapma çabasındalar.

«İşçi sınıfı düşmanları radyolarda, televizyonlarda boy boy kendilerini gösteriyorlar. Başta Milliyetçi Cephe partileri olmak üzere bütün patron örgütleri 1 Mayıs'a ve işçi sınıfına düşmanlıkta yarışıyorlar. Terör ve korkuyu yaygınlaştırmaya çalışıyorlar. Cenaze törenleri basılıyor, işçiler işlerinden atılıyor, seçim toplantıları engellenmek isteniyor.

«Burjuvazinin halka düşman yüzünü 12 Mart'ta da en açık bir şekilde görmüştük. Binlerce işçi, emekçi, genç, aydın hapsedilmişti, işkencelere uğratılmıştı, kurşunlanmıştı, öldürülmüştü. İdam sehpaları kurulmuştu. Ama bu olaylar kimseyi yıldıramamış verilen kararlar ve yapılan işler kamuoyunda kendilerinin mahkumiyeti olmuştu.

«Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs 1977'yi ve onun öğrettiklerini de unutmayacaktır. Taksim meydanını dolduran yüzbinlerce işçi, emekçi burjuvazinin işçi hareketini çekmek istediği ne uzlaşıcı, ne maceracı alanlara düşmeden, bu bilincin disiplini ve uyanıklığıyla yeniden meydanları dolduracaktır.

«Başta Milliyetçi Cephe ve onu oluşturan partiler olmak üzere tüm öteki sorumlulardan ve sorumsuzca davrananlardan mutlaka hesap sorulacaktır.

«İşçi ve emekçi sınıflara vurulmak istenen faşist boyunduruk kırılacaktır.»

BÜYÜK SERMAYE VE EMPERYALİZMİN DESTEĞİNDEKİ CİA VE KONTR - GERİLLA.

(Yavuz Ünal, Merkez Eğitim, Bilim ve Araştırma Bürosu sekreteri 8.5.1977)

«Milliyetçi Cephe eliyle tırmandırılan faşizm karşısında bütün demokratik güçler sorumluluklarının bilinciyle davranmak zorundadırlar.

«CHP, Milliyetçi Cephe iktidarıyla seçime gitme kararı alırken, kanlı tertiplerin belirli sınırları aşmayacağını, ve hatta bunun CHP'nin seçim şansını arttıracağını ummuştu. Gelişen olaylar karşısında Ecevit İzmir'de yaptığı konuşmada, devletin içinde yer alan bazı kuruluşların demokrasiye karşı tertipler içinde olduğunu söylemek zorunda kalmıştır. Diğer yandan kamuoyunda 1 Mayıs katliamında Amerikan İstihbarat Örgütü CIA'nın ve Kontr - gerilla'nın rolü tartışılmaktadır.

«Başta MC ve Türk - İş olmak üzere emperyalizm yanlısı tüm patron örgütleri ve bazı basın da CIA savunuculuğuna girmişlerdir. Maskeler bir kere daha düşmüş, işçi ve emekçi sınıfların düşmanları bir kere daha açığa çıkmıştır.

«Türkiye İşçi Partisi öteden beri kanlı terör ve baskının arkasındaki gücün büyük sermaye ve emperyalizm olduğunu vurgulamıştır. Sözü edilen CIA ve Kontr - gerilla gibi örgütler ancak bu gücün desteğiyle harekete geçebilirler. Faşist tertiplerin arkasındaki gerçek gücü belirlemeden ve ona karşı mücadele sürdürmeden demokratik hak ve özgürlükleri koruyup geliştirmek mümkün değildir.

«Ecevit İzmir'deki konuşmasında, işçi sınıfının politik ve ilerici sendikal hareketini yok sayarak, tek tek işçilerin emekçilerin oylarından söz etmektedir. Böyle bir tutum işçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesini reddetmektir. Oysa faşizmin tırmandırılması karşısında, işçi ve emekçi kitlelerin örgütlerinin güçlendirilmesi ve tüm demokratik güçlerin eylembirliğinin sağlanması tek mücadele yoludur. Muhtemel bir CHP iktidarında ilerici sendikaların CHP'nin etkisi altına gireceğinden söz etmek ise sadece büyük sermayeyi ve emperyalizmi sevindirir.

«MC'nin işçi ve emekçi kitlelere korku salmak, yıldırmak amacıyla yürüttüğü baskı ve terör kampanyası sökmeyecektir. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler emperyalizme ve büyük sermayeye karşı mücadeledeki kararlılıklarını, Türkiye İşçi Partisi'nin hedeflerine sarılarak göstereceklerdir.»

●

KANLI SALDIRININ BAŞ SORUMLUSU MC PARTİLERİ VE YANDAŞLARIDIR.

(Dinçer Doğu, Merkez Kitle Örgütleri Bürosu sekreteri 7.5.1977)

«Burjuvazinin işçi sınıfına ve onun 1 Mayıs'ına düşmanlık kampanyasına TRT'de katılmaktadır. Partimiz tarafından dün verilen 1 Mayıs olaylarına ilişkin demeç yayınlanmamıştır. Esasen Partimizin bültenleri sansür edilmekte ve çarpıtılmaktadır. Yasalara göre tarafsız olması gereken TRT'nin işçi ve emekçi halkımıza karşı saf tuttuğu bir kere daha açığa çıkmıştır.

«Şu bilinmelidir ki, ne Partimizin sesini kısarak ve ne de terör ve korku ortamı yaratarak geniş kitleleri bezdirmek, yıldırmak ve seçimlerde sandıktan uzaklaştırmaya yönelik oyunlar sökmeyecektir.

«İşçi sınıfımız, burjuvazinin her saldırısından, her tertibinden ders çıkartmakta ve sonucunda, daha bilenmiş ve daha bilinçlenmiş olarak gücünü göstermektedir. Bunun en somut örneğini, 12 Mart faşist yönetiminin tüm baskı ve zulüm yöntemlerine karşı çıkışı ile vermiştir. Bütün baskı ve tertiplere rağmen yılmamış, sinmemiş, ekonomik ve politik mücadelesini geliştirmiştir.

«1 Mayıs günü, işçi sınıfına yapılan kanlı saldırının baş sorumlusu olan MC partileri ve yandaşları, şimdi bu olayları seçim propagandalarının temel malzemesi yapma çabasındadırlar. Bu propaganda ile solu kötülemeğe ve solun zorbalık yanlısı olduğunu yaymaya çalışmaktadırlar.

«Ancak halkımız, işçi sınıfının, maceracı akımlar ve işçi sınıfı bilimine ters eylemler dışında olduğunu bilmektedir.

«İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız 1 Mayıs olaylarının planlayıcılarını da, bu oyuna alet olanları da bilmektedir.

«Hiç bir baskı, terör ve oyun sökmeyecek, işçi sınıfımız ve emekçi halkımız kendisine karşı olan güçlere, 5 Haziran günü Türkiye İşçi Partisi'ne sahip çıkarak cevabını verecektir.

●

MANEVİ KALKINMACI ERBAKAN'IN KOMİSYONCU KARDEŞİ VE YABANCILAR.

(Dinçer Doğu, Merkez Kitle Örgütleri Bürosu Sekreteri 9.5.1977)

«Seçim gününün yaklaşması ile, burjuva partilerinin gerçek yüzleri daha çok açığa çıkmaktadır. MC partileri, bir yandan

Vergiler ve Pahalılık Vergisi

VERGİLER VE ARTIK DEĞER

Kapitalist toplumlarda işçi ve emekçi kitlelerin sömürülmesi, temelde, yaratılan değerin bir bölümüne, yani artık değere, kapitalistler tarafından el konulmasıyla gerçekleşir. Artık değerin bir bölümüne doğrudan doğruya kapitalistlerin «kârları» biçiminde el konulur. Artık değerin bir bölümü ise dolaylı yollardan, gizli biçimlerde ele geçirilir. Bu dolaylı yolların en önemlilerinden biri, belki de en önemlisi vergilerdir. Bugün kapitalist toplumlarda olduğu gibi Türkiye'de de, işçi ve emekçi kitleler ağır bir vergi yükü altında ezilmekte, ücret ve gelirlerinin çok önemli bir bölümünü vergi olarak elden çıkarmaktadırlar.

Artık değerin bir bölümüne «kâr» biçiminde değil de, devlet eliyle «vergi» biçiminde el konulmasının nedenlerinden biri, artık değerin belli bir bölümünün, tek tek kapitalistler yerine onların tümünün çıkarlarını koruyan devlet tarafından harcanması ve ayrıca bazı toplumsal görevlerin yerine getirilmesi zorunluluğudur. Fakat asıl neden daha başkadır: «vergiler» sömürünün özünün gizlenmesi için kullanılmaktadır. Yaratılan toplam değerin, ulusal gelirin toplumun üyeleri arasında hayli eşit paylaştırıldığı görünümünün yaratılması için, önce değerin bir bölümü işçi ve emekçilerin gelir hanesine yazılmaktadır. Başlangıçta işçi ve emekçilerin gelirleri arasında gözüken bu bölüm, daha sonra toplumun tümünü kolladığı varsayılan devlet tarafından geri alınmaktadır. Oyunun bu perdesinde, işçi ve emekçi kitlelerin yarattıkları değerlere el koyan kapitalistler sahneden çekilmekte, yerine devlet geçmektedir. Böylece sömürünün bir bölümü «ulusal çıkarlar» perdesi arkasında gizlenmektedir. Oysa burjuva devleti, vergi biçiminde geri topladığı artık değerin çok önemli bir bölümünü çeşitli yollardan kapitalistlerin kullanımına sunmaktadır. Ayrıca «devlet hizmetleri» olarak tanıtılan sağlık, eğitim, ulaşım, vb. gibi kamu hizmetleri de aslında işçi ve emekçi kitlelerin yarattığı artık değerin bir bölümüyle karşılanmaktadır.

Vergi mekanizmasının temelinde bu sömürü ilişkisi yattığına göre, vergilerin ezici bir çoğunluğunun işçi ve emekçilere ödettirilmesi doğaldır. Kapitalistlerden de bir miktar vergi alınmasının nedeni, bir yandan eşitlik görünümü yaratma çabası, diğer yandan da kârlarının bir bölümünün **bütün kapitalistlerin ortak çıkarları** için kullanılması gereğidir.

VERGİLERİN ÇEŞİTLERİ ÇOK, AMAÇLARI AYNI

Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de vergiler başlıca iki yoldan toplanmaktadır. Birincisi, satın alınan birtakım malların fiyatı içine eklenmiş vergilerdir. Bunlara «dolaylı vergiler» denilmektedir. İkincisi ise, kişilerin aylık yada yıllık gelirlerinden ödenen vergilerdir. Bunlara da «dolaysız vergiler» denilmektedir. Şeker, tuz, gaz, sigara gibi zorunlu ihtiyaç maddelerinden alınan dolaylı vergilerin çok büyük bir bölümünü işçi ve emekçi kitleler ödemektedir. Dolaylı vergilerde gelirin büyüklüğü ile ödenen vergi arasında hemen hemen hiçbir ilişki yoktur. Türkiye'de devletin vergi gelirleri içinde dolaylı vergilerin payı yüzde 53'tür. Bu öteki ülkelerle karşılaştırıldığında da yüksek bir orandır. Dolaysız vergilerin dağılımı bir yana, tek başına toplam vergiler içinde dolaylı vergiler oranının bu kadar yüksek olması bile vergi adaletsizliğini belirtmeye yetmektedir.

Dolaysız vergilerin en önemli iki bölümü ise gelir vergisi ve ticari kuruluşlardan alınan «kurumlar» vergisidir. Gelir vergisi işçi ve memurların ücret ve maaşlarından ve kapitalistlerin «kazanç» larından ödenmektedir. İşçi ve emekçilerin ödedikleri gelir vergisi ile, kapitalistlerin ödedikleri arasında büyük bir farklılık vardır. İşçi ve memurların gelir vergileri daha ücret ve maaşları ödenirken kesilmekte, kapitalistlerse, yıl sonunda, diledikleri gibi gösterdikleri kazançları üzerinden vergilendirilmektedirler. Kapitalistler bu bir yıllık süre içinde hem ödeyecekleri vergiyi işletebilmektedirler, hem de fiyat artışları nedeniyle vergilerinin gerçek değeri düşmekte, daha düşük bir vergi ödemektedirler. Kaldı ki, kapitalistler, ödeyecekleri vergiyi sattıkları malın fiyatına ekleyebilmekte, böylece bunu da işçi ve emekçilere ödetebilmektedirler.

İŞÇİ VE MEMURLARIN YÜKÜNDEKİ ARTIŞ

1976 yılında toplam gelir vergisinin yüzde 72'sini işçi ve memurlar ödemiştir. Ücretli ve maaşlıların gelir vergisi içindeki payları son kırk yıl içinde giderek artmıştır: 1930'larda % 42 olan ücretli ve maaşlıların payı 1940'larda % 53'e, 1960'larda % 65'e çıkmıştır. 1973 yılının hesaplarına göre ücretli ve maaşlıların ödediği kişi başına yıllık gelir vergisi 3778 lira iken, «ticari kazanç elde edenlerin» yıllık kişi başına vergileri ise bunun sadece iki katıdır. Üstelik aradaki fark zaman içinde azalmıştır.

Gittikçe büyüyen bir bölümünü işçi ve emekçilerin ödediği gelir vergisinin, toplam vergi gelirleri içindeki payı da sürekli olarak artmaktadır. 1963'de % 28.5 olan bu pay, 1971'de % 30'a, 1976'da ise % 37'ye çıkmıştır. Buna karşılık, dolaysız vergilerin gelir vergisinden sonraki ikinci bölümü olan «kurumlar vergisi» nin toplam vergi gelirleri içindeki payı ise azalmaktadır. 1963 yılından 1976'ya kadar yeni kurulan şirketlerin sayısı hızla artarken, kurumlar vergisinin toplam vergi gelirleri içindeki oranı % 5.3'ten 5.0'a düşmüştür. İşçi ve memurların ödedikleri vergilerden tek başına mali denge vergisi, kurumlar vergisi toplamına eşittir.

Gelir Vergisi Kanunu'nda 1961 yılında yapılan değişiklikle, holdingler kurma yoluyla 5 yıl süreyle vergi ödememek de mümkün olmaktadır. Böylece holding kurma, vergi kaçırmanın bir yöntemi haline gelmiştir. Bu yöntemle, 5 yıllık süre içinde meydana gelen fiyat artışları, büyük tekellerin ödedikleri vergileri nerdeyse sıfıra kadar indirmektedir.

Öte yandan büyük toprak sahipleri ise hemen hemen hiç vergi ödememektedirler. Bir yılda yaratılan toplam gelir, diğer bir deyişle gayri safi milli hasıla içinde 170 milyar liralık payı olan tarım kesiminden toplanan vergi miktarı sadece 290 milyon liradır.

VERGİ KAÇAKÇILIĞI

Vergi sisteminin büyük patronlara, büyük tüccarlara, büyük toprak sahiplerine tanıdığı «yasal» kolaylıkların yanısıra, bunlar eliyle kaçırılan vergiler de çok önemli bir tutara ulaşmaktadır. Maliye Bakanlığı ve DPT tarafından toplanabilir vergi miktarının % 40'ının kaçırıldığı hesaplanmaktadır. 1977 yılı butçe vergi gelirleri gözönüne alındığında kaçırılan vergi miktarının 68 milyar lirayı bulduğu anlaşılmaktadır. Bu miktar 1977 yılı içinde işçi ve memurların ödeyeceği gelir vergisi tutarına eşittir. Demek ki, sadece sermayedarların kaçırdıkları verginin toplanmasıyla, işçi ve emekçilerden hiç vergi alınmadan bugünkü kamu hizmetlerinin yürütülmesi mümkündür.

partili, çark başak'ın en iyi muhabiri, en iyi dağıtımcısı ve en iyi okuyucusudur.

Büyük sermayedarları, büyük toprak sahiplerini vergi dışı bırakan, bunların kolayca vergi kaçırmalarını sağlayan sistemin yanısıra, «sanayinin ve ihracatın teşviki» adı altında yapılan vergi iadeleri yoluyla özellikle büyük sanayici ve tüccarların hemen hemen hiç vergi ödememeleri de sağlanmaktadır. 1970 yılından beri «teşvik» bahanesi adı altında yapılan vergi iadelerinin toplamı 12 milyar liraya ulaşmıştır.

FİYAT ARTIŞLARI VE VERGİLER

Bugün CHP, AP, MSP ve öteki sermaye partileri «vergi almayacağız» demekte birleşmektedirler. Bu konuda inandırıcı olabilmek için yarış halindedirler.

12 Mart döneminden bu yana hiç bir yeni vergi konmamıştır. Sermayedarlardan ve büyük toprak sahiplerinden vergi alınması bir yana, yukarıda belirtildiği gibi, «teşvik» adı altında büyük vergi bağışıklıkları getirilmiş, ayrıca işadamlarının birikmiş vergi borçlarının önemli bir bölümü affedilmiştir.

Görünüşte işçi ve emekçiler için de yeni vergiler getirilmemiştir. Ama bu yalnızca bir görünüştür. Çünkü her yıl ortalama yüzde 30'a yaklaşan fiyat artışları, hem doğrudan vergilere yansıyışıyla, hem de dolaylı olarak işçi ve emekçiler bakımından çok ağır bir vergi olmuştur.

ÜCRET VE MAAŞLARIN VERGİYE GİDEN BÖLÜMÜ

İşçi ve emekçilerin fiyat artışları karşısında verdikleri mücadele ücret ve maaşların da bir ölçüde yükselmesini sağlamıştır. Ama bu artışlar gerçek ücretlerde ve öteki gelirlerde önemli bir yükselme sağlayacak derecede olmamıştır. Grev ve toplu sözleşmelerle, katsayı artışlarıyla, tarımsal ürün fiyatlarındaki yükselişle elde edilen gelir artışı, ancak fiyat artışlarını gereği kadar dikkate almayan, kiralarda artışa hiç önem vermiyen istatistik hesaplar kullanıldığında gerçek gelirlerde de bir artış gibi ortaya çıkmaktadır.

Sahiboldukları mücadele araçları ve sınıfsal özellikleriyle fiyat artışlarına karşı en etkin mücadele verebilecek emekçi kesim işçilerdir. Ne var ki sigortalı işçilerin ücretleriyle ilgili bilgiler işçilerin de, verimlilik artışından doğan haklarını almak bir yana, fiyat artışlarına bile karşı durup, ücretlerini yeteri kadar artıramadıklarını ortaya koymaktadır.

Ücret artışları yetersiz olmakla kalmamış, görünüşte ücretler yükseldiği için ücretlerden vergiye kesilen bölüm de yükselmiştir. Ne var ki ücretlilerin vergilerindeki yükseliş, ücretlerindeki yükselişten çok daha hızlı olmuştur. Parasal gelir arttıkça vergi oranı da büyüdüğü, hele de orta gelirler için vergi oranındaki büyüme çok hızlı olduğu için ücretliler eskisinden daha ağır bir şekilde vergi yükü altına girmişlerdir. Başka bir deyişle ücretin vergiye giden bölümü, ücretten daha hızla artmıştır.

İşçiler, ücretliler 10 - 15 yıl önce orta halli, hatta yüksek gelirli kişilerin eline geçen parayı alır göründükleri, fiyat artışları paranın değerini silip süpürdüğü için, sanki bugün orta halli, hatta yüksek gelirliymişler gibi vergi ödemek zorunda bırakılmaktadırlar.

Resmi istatistiklere göre 1963'den 1976'ya kadar ortalama yıllık parasal ücretler 6.603 liradan 50.454 liraya çıkarak 7.5 kat artmıştır. Ücretli başına yıllık vergi ödemesi ise 733 liradan 13.435 liraya çıkarak 18.5 kat artmıştır. Yukarda sözü edilen yetersiz ve bir ölçüde yanıltıcı istatistik hesapların (fiyat endekslerinin) kullanılması halinde bile, vergiden önceki gerçek ücretlerdeki artışın yüzde 73 olmasına karşılık, vergi sonrası, net gerçek ücretlerdeki artış yüzde 42 civarında kalmaktadır.

Memurlar ve hatta esnaf ve zanaatkarlar için de durum çok farklı değildir. Katsayı 12 olunca memurlar 1970 yılına göre ortalama yüzde 60 maaş artışı elde etmişlerdir. Halbuki 1970 - 1977 arasındaki fiyat artışları tam iki kat, yüzde 120 civarında olduğu için memurların gerçek gelirleri düşmüştür. Maaşların hesaplanmasında kullanılan katsayının 18 olması durumunda bile ele geçen miktar 1970 yılındaki hayat düzeyinin sağlanmasına yetmemektedir.

Memurların ödedikleri vergilerin oranı da işçilerin ödedikleri vergilerin oranı gibi yükselmiştir. Fiyat artışlarının yükü altında ezilen yüzbinlerce memurun sırtına bir de artan oranlarda verginin yükü eklenmiştir.

Seçimler yaklaşırken buruva partileri, çalışanların gelirlerinde vergi dışı tutulan miktarı artırma propagandasında birbirleriyle yarışmaktadırlar. Bugün yılda 1800 lira olan en az geçim indiriminin asgari ücret düzeyine, yani ayda 1800 liraya çıkarılması vaad edilmektedir. Fakat hiçbir burjuva partisi, böylece vergi gelirlerindeki doğacak azalmanın nasıl kapatılacağını söylememektedirler. En az geçim indiriminin ayda 1800 liraya çıkarılmasıyla vergi gelirlerinde 22 milyar liralık bir azalma olacağı hesaplanmıştır. Bu azalmanın nasıl karşılanacağı açıklanmadıkça, burjuva partilerince yapılan vaadler birer aldatmaca olarak kalmaya mahkumdur. Çünkü burjuva partileri sermayedarların çıkarlarına dokunmayı, onlardan daha çok vergi alınmasına, vergi yasalarında işçi ve emekçiler yararına, mülk sahibi sınıflara dokunan köklü değişiklikler yapılmasına yanaşmamaktadırlar.

Yeni vergi almayarak, sermayedarlar üzerindeki vergi yükünü azaltarak, «teşvik tedbirleri» adı altında sermayedarların ödeyeceği vergilerden vazgeçerek, CHP'si, AP'si, MSP'si ile burjuva partileri ve iktidarları, Türkiye'yi varlıklı sınıflar için bir vergi cenneti haline getirmişlerdir.

TİP, 1967 yılında teşvik tedbirlerinin yaygınlaştırılmasına olanak sağlayan 933 Sayılı Yasa'nın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur. CHP, başvurmamıştır. Anayasa Mahkemesi TİP'in isteklerinin 933 Sayılı Yasa'nın bir çok maddesini iptal etmiştir. Böylece, teşvik soygununun önemli bir bölümü, yasal dayanağından da yoksun kalmıştır. Bunun üzerine şaşkınlığa düşen Demirel Hükûmeti, aynı soyguna 1930 yılında çıkarılmış olan 1567 sayılı Türk Parasını Koruma Kanununa göre devam etmiştir. 1930 yılında çıkarılan yasa teşvik soygununa olanak sağlasa idi 1967 yılında yeni bir yasa çıkarılmazdı. Bugün birçok teşvik soygunu yasal dayanaktan da yoksundur. CHP, koalisyon hükûmeti zamanında da bu uygulamaya devam etmiştir. Burjuvazi, bu yüzden, TİP'in Meclise kendi bakımından öteki tehlikeleri bir yana, Anayasa Mahkemesini çalıştıracak bir güçte girmesinden korkmaktadır.

Aynı Partiler ve iktidarlar, izledikleri, hayat pahalılığını her yıl en az yüzde otuz oranında artırıcı ekonomik politikayla Türkiye'yi işçi ve emekçiler için bir vergi cehennemi haline getirmişlerdir. Bu politika ile işçi ve memurlar üzerindeki vergi yükü artırılmıştır.

Anayasa'ya göre vergi yükü ancak yasalarla arttırılabilir. CHP, AP, MSP, tüm burjuva partileri, yasalar olmadan da işçi ve memurların vergi yükünü ve ödedikleri vergileri arttırmıştır. Bunu, fiyatların hızla artması demek olan enflasyon politikası ile sağlamıştır.

1970'de piyasadaki para miktarı (emisyon hacmi) 10 milyar lira iken, 1977'de bu miktar 5 katına çıkarak 52 milyar liraya ulaşmıştır. Aynı dönemde en abartılmış hesaplarla ulusal gelir artışı yüzde 50 civarındadır.

Burjuva iktidarları izledikleri para - kredi politikasıyla, büyük sermayenin tekelci sömürüsüne yolları açmalarıyla, yatırım anlayışlarıyla, emperyalistlerin yurdu sömürmesine olanak sağlamalarıyla, fiyat artışlarının Türkiye tarihinde eşine ender raslanır bir seviyeye çıkmasına yolaçmışlar, bu arada pahalılık vergisiyle halkın vergi yükünü bile bile bir kat daha ağırlaştırmışlardır.

Büyük sermayedarların, büyük toprak sahiplerinin ve genel olarak varlıklı grupların vergilerini eksiksiz ödemelerini sağlayacak bir işleyişin kurulmasının yanı sıra bunlara ait vergilerin artırılması şarttır.

Büyük toprak sahiplerinden gereği kadar vergi alınmasına başlanmalıdır. Büyük sermayedarlara tanınan vergi bağışıklıklarına son verilmeli, kurumlar vergisi ve büyük şirketlerden alınan öteki vergiler yükseltilmeli, etkin bir vergi denetimi sağlanmalıdır.

Pahalılığı durdurucu tedbirler hızla alınmalıdır.

KREDİ

Emekçiler Yararına

«Banka kredi fonları üzerinde etkin kontrol ve denetim sağlanarak, kredi dağılımı yoksul ve orta köylüler lehine yeniden düzenlenmeli, her ne nam ve ad altında kimlerce alınıyor olursa olsun, sonuçta tefecilikte kullanılan ve milyarları bulan krediler mutlak surette kesilmelidir.»

TİP 1. Büyük Kongre Kararları
Madde 9.C

Bütün burjuva partileri «kredileri artıracağız» vaadi ile birbirleriyle yarış etmektedirler. Gerçekten de özel ve resmi kuruluşların açtıkları kredi miktarı bir yıldan ötekine hızlı yükselişler göstermektedir. 1976 yılı sonunda özel kesime açılan kredilerin toplamı 146 milyar lirayı aşmıştır.

Burjuva partilerinin ve iktidarlarının kredilerin boyuna daha fazlalaştırılması ile ilgili vaadleri, temelde, büyük bir kredi darlığı içinde olan milyonlarca köy emekçisinden, esnaf ve zanaatkardan destek bulmaya yöneliktir. Kredilerin artması ile bunların isteklerine cevap verilebileceği görüntüsü yaratılmaktadır.

Halbuki, krediler yıldan yıla artmaktadır, ama bu artıştan emekçilere, küçük üreticilere, hatta küçük ve orta çaplı işletme sahiplerine düşen pay 'devede kulak' denilebilecek ölçüdedir. Köyde olsun, şehirde olsun krediye en çok ihtiyacı olanlar, kredilden en az yararlananlar, çoğu durumda hiçbir kredi alamıyanlardır.

Tohumluk, gübre, çift hayvanı v.b. için beş - on bin lira kredi alamıyan, ekinini kaldırıncaya kadar günlük yiyeceği için kısa vadeli borç bulamayıp tefecinin kapısına düşen köy emekçisi, kredilerin büyük toprak sahiplerine, toprak ağalarına akıtılmasından dolayı perişan olmaktadır.

Hammadde, makine, işletme kredisi ihtiyacı için, büyük sermayenin amansız rekabeti karşısında direnebilmek için kredi peşinde koşan zanaatkar, küçük işletmeci, kendisine kredi verilmezken, yüzlerce, binlerce kat daha büyük kredi isteklerinin hemen karşılandığını görmektedir.

Yeteri kadar mal bulunduramadığı, piyasa dalgalanmalarına ayak uyduramadığı, büyük ticari şirketlerin, toptancıların karşısında boynu eğik kaldığı için her yıl binlerce esnaf iflas ederken, büyük tüccarlar onmilyonlarla, yüzmilyonlarla oynamakta, stokçuluk, karaborsacılıkla büyük vurgunlar vurmaktadırlar.

Tütün, zeytin, ayçiçeği ve öteki tarımsal ürünleri yetiştiren yoksul ve orta köylülere verilmeyen kredi, büyük ihracatçılara dağıtılmakta, köylüyü ezen, sömüren güçlerine yeni bir güç katılmaktadır.

İşçi ve memurlar için ayrılan konut kredilerinden ancak küçük bir grup yararlanabilmekte, daha önemlisi bu kredilerden asıl çıkar sağlayanlar yılda en az birkaç milyon kazanan yap-satçılar, müteahhitler olmaktadır.

YOKSULA - ORTA HALLİYE KREDİ YOK

Ziraat Bankasının verdiği tarım kredileriyle ilgili, gizli tutulan bir rapor yoksul ve orta köylülerin nasıl tefecilerin eline bırakıldığını ortaya koymaktadır. Ziraat Bankası tarafından yapılan araştırmaya göre, hiç tarım kredisi almayan işletmelerin içinde 0 - 20 dönüm topraklılar grubunda olanlar yüzde 53, 20 - 50 dönüm topraklılar grubunda olanlar yüzde 27 iken, 200 dönümden fazla toprağa sahip bulunup da hiç kredi almayanlar yalnızca yüzde 4'tür. 200 dönümden fazla toprağı olup, Ziraat Bankasından kredi istemiş ve alamamış bir tek çiftçi bile yoktur. Ziraat Bankası kredilerinin yarıdan çoğu (yüzde 55'i) 200 dönümden fazla toprağa sahip olanlara gitmektedir.

Sözü edilen araştırmaya göre yoksul ve orta köylüler kredilerinin yüzde 60-70'ini tefecilerden ve yalnızca yüzde 10 - 15'ini Ziraat Bankasından almaktadırlar. Küçük çiftçi geniş ölçüde tefeciye bağlıdır. Çiftlik sahipleri, büyük toprak sahipleri, toprak ağaları istedikleri zaman istedikleri gibi kredi bulabilmekte, zor duruma düşmüş küçük ve orta toprak sahiplerinin topraklarını satın alabilmektedirler. Ayrıca, yapılan araştırmalar, tefecilerin çok yüksek faizlerle köy emekçilerine verdikleri borçların büyük bir bölümünün kaynağının banka kredileri olduğunu ortaya koymaktadır. Burjuva iktidarlarının ve partilerinin tefecileri «teşkilatsız» saymalarına, bunlardan «teşkilatlanmamış kredi piyasası» olarak bahsetmelerine rağmen, tefecilerin «teşkilatları» vardır. Resmi ve özel bankalarla bir sülük gibi köylünün kanını emenler içiçedir. Büyük sermayedarların ve büyük toprak sahiplerinin devlet gücü onların arkasındadır.

Şehirlerde, sanayi ve ticaret alanında yapılan haksızlıklar, eşitsizlikler daha da büyüktür.

Türkiye'de yatırım yapmak kredi ile olmaktadır. Sermayedarlar kendi varlıklarına, sermayelerine dayanarak değil, sermayelerinin, özkaynaklarının çok ötesinde kredi alarak iş yapmaktadırlar. Bu yüzden geniş kredi olanaklarına kim sahipse, büyük iş yapan, büyük vurgunlar vuran da o olmaktadır.

Bankalar sanayici ve tüccarların kredi ihtiyaçlarını bildikleri için küçük esnaf ve zanaatkarı, ve hatta orta büyüklükte atelye ve ticarethane sahiplerini kendilerine sıkı sıkıya bağlamakta, bunların kaderlerini tayin etmektedirler. Büyük sanayi sermayesi ve büyük ticaret sermayesi ile banka sermayesi geniş çapta içiçe geçmiştir. En geniş kredi olanakları büyük sanayici ve tüccarların emrindedir. Bankaların ortak olduğu sanayi ve ticaret şirketlerinin sayısı hızla artmaktadır. Bir bankanın kendi iştirakine açabileceği kredinin büyüklüğünü geniş bir serbesti içinde belirleyebilmesi, tasarruf mevduatı ve ticari mevduatla toplanan paraların bankanın içinde bulunduğu sermaye grubuna dahil şirketlere istenildiği gibi dağıtılmasını sağlamaktadır.

Türkiye İş Bankası, Akbank, Yapı ve Kredi Bankası, Garanti Bankası, İstanbul Bankası gibi bankalar halktan topladıkları ya da Merkez Bankasından ödünç aldıkları yüzmilyonlarca lirayı kredi halinde, belli

her işyerinde bir çalışma ekibi, her köyde bir çalışma ekibi

SİSTEMİ

Yeniden Düzenlenmelidir

büyük şirketlere devretmekte, görülmemiş kârlar elde etmektedirler.

Türkiye'de sermayedarların özellikle büyük sermayedarların çok geniş ölçüde kredi kullanmalarının bir nedeni yatırımlarını kredi ile yapmaları ise, bir başka önemli nedeni de stokçuluk ve karaborsacılıktır. Devlet Planlama Teşkilatı'nın yaptığı araştırmalar büyük özel firmaların Amerikan ve Federal Alman firmalarından çok daha büyük bir oranda stok tuttuklarını göstermektedir. Büyük tüccarlar, toptancılar bir yana, büyük sanayiciler de geniş ölçüde stokçuluk yapmaktadırlar. Çünkü hızlı fiyat artışlarının olduğu bir ortamda, üretmek yerine üretilenleri stoklayıp bir süre sonra karaborsa fiyatlarla satmak, yükselmiş fiyatlar üstünden satmak daha kârlıdır. Ancak, bunun için, malları bir süre stoklayabilmek için bol kredi almak gerekmektedir. Yukarda belirtilen araştırma Türkiye büyük sanayicilerinin Amerikan ve Federal Alman tekellerinden çok daha fazla kredi kullandıklarını da göstermektedir. Türkiye'de büyük sermaye kuruluşlarının ellerinde tuttukları stokların sabit kıymetlere oranı yüzde 42, borçlarının öz sermayelerine oranı yüzde 90 iken, Amerikan tekelleri için aynı oranlar, sırasıyla yüzde 18 ve yüzde 60, Federal Alman tekelleri için yüzde 27 ve yüzde 38'dir.

Üstelik Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin, büyük patronların içinde birleştikleri kuruluşun bu konuda yaptığı araştırma, sanayi şirketlerinin gitgide artan bir oranda kredi kullandıklarını, yeni kurulan şirketlerde kredi / özkaynak oranının eskilerinden de yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

İşte bu yüzden, burjuva partileri «kredileri artıracağız» demeye mecburdurlar ve böyle demektedirler. Büyük sermayenin daha da güçlenmesi, tekellerin, holdinglerin, bankaların tahakkümünün daha da yoğunlaşması için kredileri artırmaya mecburdurlar. Yoksa küçük esnaf ve zanaatkarın, orta işletmelerin kredi ihtiyaçları onları ilgilendirmemektedir. Küçük esnaf ve zanaatkara açılan kredinin toplam özel krediler içindeki payı yüzde 2'den ibarettir. Bunun bile önemli bir bölümünün küçük esnaflıkla, zanaatkarlıkla bir ilgisi olmayanlar tarafından, büyük sermayedarlar tarafından alındığı bilinmektedir.

1950'lerde ardarda birçok banka kurulmuş, halkın milyonlarını birkaç işadamına devredip, görevlerini yerine getirdikten sonra iflas ettikleri ilan edilmiş, buralara para yatıranların paralarını geri almaları yıllar sürmüştür. Raybank, Demirbank gibilerine para yatıranlar ise, bunları yakın yıllara kadar alamamıştır. Ödemeler devlet kaynaklarından yapılmış, bu bankaların yönetici ve sahipleri temize çıkarılmıştır.

En büyük bankalardan birinin bir kişiye tam 105 milyon lira kredi açtığı, bu paranın uzun yıllar geri alınamadığı, ilgili genel müdürün ise cezalandırılacak yerde, milletvekili yapılarak taltif edildiği bilinmektedir. Buna benzer birçok olay sıralanabilir. İşçiye, emekçiye açtıkları kredi zamanında geri ödenemeyince şahin kesilenler, büyük işadamları sözkonusu olunca tam tersine davranmaktadırlar. İcra işlemleri, ipotek edilen tarlanın, dükkanın, atolyenin satılığa çıkartılması büyük sermayedarlar için sözkonusu bile değildir. İçinde yaşadığımız düzende bankalar, zenginin daha zengin edilmesinin araçlarıdır.

KREDİLER VE UÇURUMUN DERİNLEŞMESİ

Kredi sisteminin uçurumu derinleştirici, eşitsizlikleri büyütücü niteliği yalnız çeşitli sosyal sınıf ve gruplar bakımından geçerli değildir. Türkiyenin çeşitli bölgeleri arasındaki dengesizliğin, gelişme farklarının da artırılması bakımından da geçerlidir.

Eldeki bilgiler, gelişmiş bölgelerin krediler içindeki payının mevduatlar içindeki payından yüksek olduğunu, geri bölgelerde ise durumun tam tersi olduğunu ortaya koymaktadır. Başka bir deyişle, geri bölgelerde toplanan mevduatın bir bölümü, gelişmiş bölgelerde kredi olarak dağıtılmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun yoksul, geri bir bölge olarak kalmasına bu yolla da sebep olunmaktadır. Bankalar Birliği'nin istatistiklerine göre, 1975 yılında Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden sağlanan toplam mevduatın bütün mevduata oranı yüzde 5.9 iken, bu bölgelerde verilen kredilerin toplam kredilere oranı yüzde 3.2'dir. Üstelik, yıllar geçtikçe Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde verilen kredilerin toplam içindeki oranı artacağına, azalmaktadır. (1968 için kredi oranı yüzde 5.6'dır)

Bankalar varolan yapılarıyla, binlerce şubeye sahip olmalarına rağmen, yalnızca küçük bir azınlığın hizmetinde olan, birbirleriyle rekabet için yaptıkları lüks harcamalar, reklamlar, açtıkları gereksiz şubelerle yurt kaynaklarını çarçur eden kuruluşlar durumundadırlar.

Bankacılığın ve bankacılıkla yanyana giden ve en az onun kadar emekçilerin zararına bir işleyiş içinde olan sigortacılığın devletleştirilmesi şarttır. C.H.P. programında belirtilen «bankalar üzerinde demokratik kamu denetiminin etkinleştirilmesi» gibi ne olduğu, nasıl uygulanacağı çok karanlık olan tedbirlerle bankacılığın bugünkü yapısı, nitelikleri köklü bir şekilde değiştirilemez.

Büyük sermayedarlar ve büyük toprak sahipleri güçlerinin önemli bir bölümünü bankalardan almaktadırlar. Emperyalist sermaye grupları yerli bankalarla artan bir ilişki içine girmektedirler.

Yoksul ve orta köylüleri, esnaf ve zanaatkarları kredi darlığından kurtarmanın ilk adımı bankaların devletleştirilmesi, kredi sisteminin baştan sona yeniden düzenlenmesidir. Büyük toprak sahibinin, tefecinin, ağanın, büyük tüccarın, tekellerin baskısını yokedebilmek için bu şarttır.

Türkiye İşçi Partisi'nin programında yeralan «bankaların ve sigorta şirketlerinin devletleştirilmesi» ve «esnaf ve zanaatkarlara, küçük ve orta işletmelere ve köylülere, kooperatifleşme gibi yollarla kredi imkanlarını genişletecek ve modern araç, gereç kullanımını teşvik edecek tedbirlerin alınması» hedefleri kredi sisteminin emekçiler yararına yeniden düzenlenmesinin gerçek yolunu belirtmektedir.

çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşlarıdır.

işçi ve emekçi kitleleri faşist baskı ve terörle yıldırmaya çalışırken, diğer yandan da devlet kasasını aile şirketlerine talan ettirmektedirler. Demirel'den sonra, dört yıldır manevi kalkınma edebiyatı yapan Erbakan'ın kardeşinin de yabancılarla Sanayi Bakanlığı arasında komisyonculuk yaptığı belgelerle ortaya çıkmıştır. Bir başka MSP'li bakanın kardeşi ise dört yılda demir çelik kralı olmuş ve MSP listesinden aday yapılmıştır. Manevi kalkınma edebiyatı yapan MSP liderlerinin, AP'nin yolunu izleyerek kendilerini ve yakınlarını kalkındırdıkları, büyük sermaye ile işbirliği halinde oldukları açığa çıkmıştır.

«Seçimin yaklaşması CHP'nin tutumuna da açıklık getirmektedir. CHP, MC'nin saldırılarından korunmak için, kendi uslubu içinde MC partileriyle girdiği anti - komünizm ticareti yarışına hız vermiştir. Anti - komünizm ticareti sürdürülerek, demokrasi korunup geliştirilemez.

«CHP, MC partilerinin eleştirileri karşısında, 'köykentlerde köyler değil köylülerin güçleri birleşecektir' demektedir. Köylülerin gücünü birleştirmek için köykent hayallerine gerek yoktur. Büyük toprak sahiplerinin egemenliğine son veren bir toprak reformunun yapılması, sadece küçük ve orta üreticilerin alındığı kooperatiflerin kurulması ve bu kooperatifler aracılığıyla köylülerin ucuz ve modern araçlarla donatılması gereklidir.

«Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfı ile köy emekçilerinin ittifakını güçlendirerek, sosyalizm bayrağını meclise dikecek, bu sisteme ve hayali projelere karşı mücadelesini mecliste de sürdürecektir.»

●

TİP, İŞÇİ SINIFININ PARTİSİDİR.

(Behice Boran, Genel Başkan 10.5.1977)

«Türkiye İşçi Partisi, adı üstünde Türkiye işçi sınıfının partisidir ve bunu her zaman açıkça ve övünçle söylemiştir, söylemektedir. Yalnız söylemekle de kalmayıp, bunu hareketleriyle mücadeleleriyle ispatlamıştır. Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfının ve tüm sömürülen, ezilen köylü ve kentli emekçilerin haklarını, çıkarlarını, özgürlüklerini hiç yılmadan cesaretle savunan partidir.

«Şimdi seçim zamanıdır. Şimdi halktan oy alabilmek için diğer partiler de işçinin, emekçinin, köylünün; dar gelirlilerin, yoksulun ve işsizin dertlerinden yurt dışındaki işçilerimizin meselelerinden söz etmekte, bol keseden vaatlerde bulunmaktadırlar. Ama geçmiş tecrübelerimizle biliyoruz ki seçimler geçip de Meclis'e girdiklerinde bu vaatlerini unuturlar, çünkü onlar işçilerin emekçilerin partileri değildirler. Bu partilerin hemen hepsi, geçmişte, ya parti olarak iktidarda olmuşlar, veya kişiler olarak zamanın iktidar partisi içinde yeralmışlardır. Bugünkü durumdan hepsi sorumludurlar. Çünkü bugünkü durum, geçmişte yapılanların, geçmişte izlenen politikaların sonucudur. Dün, bugünü doğurmuştur. Yalnızca sosyalistler, Türkiye İşçi Partililer dün de, bugün de, oldum olası, işçiden, emekçiden, yoksul köylüden yana, büyük sermayenin, patronların ağaların partilerine karşı şaşmaz mücadele vermişlerdir. Bunu 1965 - 69 yılları arasında on beş temsilcisiyle T.B.M.M. içinde bulundukları zaman ispatlamışlardır. O yıllarda, o zamanın Türkiye İşçi Partisi'nin Mecliste yürüttüğü, işçiden emekçiden yana muhalefeti ne ondan önce, ne de ondan sonra başka hiç bir parti yürütmemiştir, milletvekili ve senatör sayıları çok daha fazla olduğu halde yürütmemiştir.

«Bu seçimlerde Türkiye İşçi Partisi Meclis'e girince, işçiden emekçiden yana mücadelesini aynı azimle sürdürecektir.»

●

VATAN TOPRAKLARI, NE SATILIKTIR, NE KİRALIK.

(Nihat Sargın, Genel Sekreter 11.5.1977)

«1965'de Türkiye İşçi Partisi Amerika'ya verilen üslere karşı kampanyayı başlattığı zaman da Başbakan olan Demirel bunu «üs yok, tesis vardır» diye geçiştirmeye çalışmıştı. Fakat şimdi Londra'da Carter'e yalvararak Türkiye'deki üsler karşılığında kira almaya çalışmaktadır.

«Amerika ise bu seçim döneminde kitlelerde Amerikan emperyalizmine karşı mevcut direnişi bir ölçüde olsun yumuşatmak ve tüm burjuva partilerini rahatlatmak üzere şahsen anlaşmaya taraftar olduğunu belirtmek gereğini duymakta ve oyalamayı sürdürmektedir.

«Amerikan Meclisi henüz onaylamadığı için Demirel'in yakındığı, Türkiye'de ise bir olup bittiye getirilmeye çalışılan «savunma işbirliği anlaşması»nın işçi ve emekçilerce iyice bilinmesi gerekir. Türkiye Cumhuriyetinin egemenlik hakkını ihlal eden bu anlaşma, Anayasa'nın 4. maddesine aykırıdır; vatan toprakları üzerinde Amerikan hükümetine ulusal egemenlikle bağdaşmayan haklar tanıması nedeniyle Anayasa'nın 3. maddesine de aykırıdır. Nihayet, üs ve tesislerdeki Amerikan askerlerine Türkiye Cumhuriyeti kanunları dışında özel bir statü ve Amerika hükümetine ayrıcalıklar tanıması ile, Türk Ceza Kanununun 125. maddesindeki ölüm cezasını gerektiren «...... Devletin hakimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya matuf bir fiil» tanımına girmektedir.

«Bütün burjuva iktidar ve partilerine hatırlatıyoruz :

Vatan toprakları ne satılıktır, ne de kiralık. Bu anlaşmadan vazgeçilmeli, Amerikan üsleri tamamen kapatılmalı; NATO'dan, CENTO'dan ve Ecevit hükümeti zamanında girilen ekonomik NATO niteliğindeki Enerji Ajansı'ndan kesinlikle çıkılmalıdır.»

●

CHP - AP KOALİSYONU.

(Nihat Sargın, Genel Sekreter 12.5.1977)

«Sayın Ecevit seçim stratejisini anlatırken CHP'nin tek başına iktidara gelmesinin kesin ve gerekli olduğu görüşünü tekrarlamış ve suçlulardan hesap sorulacağına yeniden söz vermiştir. Oysa birkaç gün önce İzmir'de «CHP - AP koalisyonu kurmayacağını» belirtmişti.

«CHP'nin tek başına çoğunluğu elde etme iddiası ile seçimlerden sonra bir koalisyonu reddetmesi birbiriyle çelişmektedir. Tek başına iktidar olacağına emin olanın bir koalisyondan söz açmasına hiç gerek yoktur. CHP, İzmir konuşmasından beri bu çelişkiye inandırıcı bir açıklık getirebilmiş değildir.

«Bu durumda akla iki olasılık gelmektedir. Birincisi, CHP - AP koalisyonu isteyen iç ve dış çevreleri, tek başına iktidara gelebilmesi için yardıma çağırmaktır. Diğeri ise MC ile seçime giderek cinayetler ortamında işçi ve emekçi oylarını toplayacağını uman CHP'nin bu hesabının bozulmaya başladığını anlaması ve işçi, emekçi ve memurları bir AP - CHP koalisyonu korkusuyla kendisine çekmeyi planlamış olmasıdır.

«Aslında CHP lideri, CHP - AP koalisyonunu tümden reddetmemiş; «AP cinayetlerden elini çekmedikçe koalisyon yapmam» demiştir.

«Artık, AP'nin cinayetlerden elini çekeceği ve demokratik bir parti olacağı umudunun kesinlikle terkedilmesi gerekir.

«Diğer yandan, CHP, AP ile koalisyon yapmayacağını belirtirken, seçim öncesinde, gerek MC ile erken seçime gitme, gerek 12 Mart sorumlularını liste başlarına getirmede AP ile birlikte davranmaktan geri durmamıştır.

«12 Mart'ın dört sorumlusundan İstanbul Sıkıyönetim Komutanı AP'den, Türün'ün muavini ve 12 Mart'ın Deniz Kuvvetleri Komutanı CHP'den; 12 Mart idamcı sıkıyönetim mahkemesi başkanı AP'den, Eskişehir Sıkıyönetim Komutanı ise CHP'den liste başlarına getirilmişlerdir. Böylece 12 Mart'ın sorumluluğu ve sorumluları CHP ile AP arasında paylaşılmıştır.

«Oysa MC döneminin hesabı, kontr - gerilla gibi devlet içindeki sorumsuz örgütlerle birlikte 12 Mart dönemine kadar uzanmakta, birbirine bağlanmaktadır.

«12 Mart'ın sorumlularını ve sorumluluğunu paylaşanlar MC döneminin de hesabını soramazlar.

«Hesabı ancak 12 Mart'ın ve MC döneminin zulmünü çeken, bunlara karşı direnen işçi ve emekçiler sorabilir. Bu yüzden Türkiye İşçi Partisi «Meclise gireceğiz, hesap soracağız» demektedir.»

Bugünlerde partililer yoğun bir ajitasyon ve propaganda çalışması içindedirler. Bir yandan sosyalizm bayrağını meclise dikmek için parlementoya yönelik, diğer yandan ise seçim dönemi olanaklarını değerlendirerek örgütlenmemizi güçlendirmeye yönelik olarak yapılan ajitasyon ve propaganda çalışmalarının ikna edici olması son derece önemlidir. Açıkhava toplantılarında, kahve toplantılarında ve tek tek kişilere yönelik çalışmalarda ikna edici olabilmek için ise ajitasyon ve propaganda çalışmasını belli bir sistem içinde ve mümkün olduğunca somut konulara dayanarak yapmak gerekmektedir.

Hem sistemi, hem de somut konuları ve verileri bulmada partililerin başvuracağı temel kaynaklar Parti programı, diğer broşürler, yayınlanan ve yayınlanmakta olan parti bültenleri, Demokrasi bildirgesi, Seçim bildirgesi, ÇARK BAŞAK, YURT ve DÜNYA, partililerin çıkarmakta olduğu Yürüyüş ve Görev gazeteleridir.

Bu kaynakların arttırılması amacıyla Çark Başak'ta bu sayıda Konut, Vergiler, Kredi ve sosyalizmin maddi bir gerçeklik olarak varlığı ve başarıları üzerine yazılar yer almaktadır. Bu yazılar propaganda ve ajitasyon çalışmalarında bu boşluğu doldurabilecek niteliktedir.

Ayrıca ÇARK BAŞAK'ın ilk sayısından bugüne kadarki sayılarına bir göz atmak, Emperyalizm, NATO, CENTO'dan partinin yaptığı somut eylemlerine kadar hemen her konuda partililerin kaynak bulması için gerekli ve yararlı olacaktır.

Kapitalizm işçi ve emekçilere gerçek bir barınak bile sağlamaz

Büyük, tekelci sermayenin ve büyük toprak sahiplerinin, toplumun ezici çoğunluğu üzerindeki sömürülerini yoğunlaştırma politikası, emekçi kitlelerin gitgide daha kötü yaşam koşullarına mahkum edilmesiyle elele gitmektedir. İşçi ve emekçi kitleler beslenme, ısınma, sağlık gibi en temel ihtiyaçlarını zorlaşan koşullarda karşılamaya çalışırlarken, barınacak bir çatı bulabilmek için de hergün daha büyük güçlüklere katlanmaktadırlar. Büyük sermaye ve onun denetimindeki iktidarlar, işçi ve emekçi kitleleri en kötü konutlarda barınmaya zorlayarak ücretlerini ve maaşlarını en düşük düzeyde tutmanın yollarını aramaktadırlar. Heryıl kentlerde çalışmaya, iş aramaya gelen yüzbinlerce emekçi, «gecekondu» denilen konutlarda yaşamaya mahkum edilmektedir.

Sanayi ve iş merkezi niteliğindeki illerdeki gecekondu ve gecekondularda yaşayan kişi sayısı, son yıllarda inanılmaz büyüklüklere ulaşmıştır. Sadece Ankara ve İstanbul'da sırasıyla 1.4 ve 1.6 milyon olmak üzere, toplam 3 milyon emekçi gecekondularda yaşamaktadır. Ankara'da yılda 18 bin, İstanbul'da 17 bin, Adana'da 7 bin, İzmir'de 6 bin, Konya, Gaziantep, Bursa, İçel gibi illerde 3 - 4 bin, Kocaeli, Hatay, Urfa, Kayseri, Samsun gibi illerde de 2 - 3 bin yeni gecekondu yapılmaktadır. Şehir nüfusunun gecekondularda yaşayanlarının oranı; Ankara'da % 65, İstanbul'da % 45, İzmir'de % 35, Adana'da % 45, Bursa'da % 25, Samsun'da % 36, Erzurum'da % 35 ve Diyarbakır'da % 20'dir.

Bu illerimizde gecekondularda yaşayan ailelerin % 39'u işçi, % 30'u memur ya da müstahdem, % 17'si küçük esnaf aileleridir.

Gecekondularda ve benzeri yapılarda barınmaya zorlanan milyonlarca emekçi, insan yaşamının en temel gereksinimlerinden yoksun tutulmaktadırlar. Türkiye'deki toplam konut sayısı içinde musluk suyu olmayanların oranı % 71, elektriği olmayanların oranı % 64, içinde tuvalet olmayanların oranı % 81, mutfağı olmayanların oranı % 81, banyosu olmayanların oranı ise % 80'dir. Köylerde üç, kentlerde ise iki kişi için oturacak sadece 1 oda vardır. Köy evlerinin % 64'ü, kentlerdeki evlerin ise 48'i bir ya da iki odalıdır.

İşçi ve emekçi kitlelerin en kötü yaşama ve barınma koşullarına mahkum edilmesi, uygarlığın bugünkü gelişim düzeyinin gerektirdiği olağan geçinme imkanlarının elinden alınması, kapitalist sömürünün özel biçimlerinden biridir. Böylece, toplum içinde yaratılan değerin daha büyük bir bölümüne kapitalistlerin sermaye birikimi için el konabilmekte, büyük patronların, büyük tüccarların, büyük toprak sahiplerinin kârları kat kat yükseltilebilmektedir.

Kapitalist toplumlarda barınacak konutun da alınan - satılan bir mal haline getirilmesi, bir kâr kaynağı haline dönüştürülmesi; toprakların, onları elinde tutanlara sürekli gelir sağlayan bir araç halinde tutulması, işçi ve emekçi kitlelerin daha da ağırlaşan bir sömürü altında ezilmesine kaynaklık etmektedir. Türkiye'de son üç yılda tüm yatırımların yüzde 25'i konuta yatırılmıştır. Bu yüksek oran, konut yatırımlarının kârlılığının bir sonucudur. Fakat bu kârlılık, en başta, yapılan konutların dayanıksız, kalitesiz biçimde yapılmasıyla sağlanmaktadır. Arsa fiyatlarının hızla yükselmesi, ömrü henüz dolmamış yapıların yıkılarak yenilerinin yapılmasına yol açmaktadır. Yapılan konutlardan bir bölümü son derece lüks ve masraflı, onbinlerce gecekondu ve ev ise en basit olanaklardan yoksun ve yetersizdir.

Ucuz ve gereken niteliklere sahip bir konut bulmanın böyle büyük bir sorun durumuna gelmesi Türkiye'ye has değildir. İngiltere, Federal Almanya, İtalya gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde de kiralar alabildiğine yükselmekte, arsa fiyatları görülmemiş miktarlara çıkmakta, öte yandan tıpkı Türkiye'de olduğu gibi yüzbinlerce aile barınacak yer ararken, onbinlerce daire, ev, oda yüksek kiralar istendiği için müşteri beklemekte, boş durmaktadır. Bu ülkelerde burjuva basını bile, sağlıklı bir şehirleşme ve konut sorununun çözümü için, şehir toprakları üzerinde özel mülkiyetin sınırlandırılmasının zorunluluğundan bahsetmeye başlamıştır.

Fransa'da Ulusal İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü'nün verilerine göre 8 - 10 odalı ve hatta 16 ve daha çok odalı büyük evlerde genellikle 1 - 5 kişilik zengin aileler oturmaktadır. Öte yandan sayısı 300 bini aşan tek odalı evlerde oturanların büyük çoğunluğu ise 4 ve daha çok kişiden oluşan kalabalık ailelerdir. Bu tür tek odalı evlerin 92 bin kadarında 6 - 10'ar kişilik aileler oturmaktadır. İkişer odalı 178 bin evde 6 - 7 nüfuslu aileler oturmaktadır. İki odalı 75 bin evde ise 8 - 16 kişilik aileler barınmaktadır. Elde tam ve güvenilir bilgiler olmamakla birlikte Türkiye'deki durumun Fransa'dakinden de kötü olduğu kolayca tahmin edilebilir.

Geri ve bağımlı kapitalist ülkelerde, şehirli nüfusun en az üçte biri ilkel ve kötü şartlarda gecekondularda yaşamaktadır. Gelişmiş kapitalist ülkelerde gecekondu olarak tanımlanan tipte evler yaygın olmamakla birlikte işçi ve emekçilerin önemli bir bölümünün oturduğu evlerin, apartmanların şartları yer yer gecekonduları bile aratabilecek kadar kötüdür. Şimdilerde bu evlerin çoğu yabancı işçilere kiralanmaya başlanmıştır.

Bütün kapitalist ülkelerde ev kiraları son derece yüksektir. Bu nedenle birçok ev boş kalmaktadır. Örneğin İtalya'da belli bir günde 7 milyon 400 bin civarında odanın boş durduğu, yalnız Roma şehrinde yeni yapılmış 80 binden fazla evin gücü yetecek kiracı beklediği tesbit edilmiştir.

Sosyalist ülkelerde aylık gelirin % 4-10'unun sarfedildiği konut harcamaları kapitalist ülkelerde çok yüksektir. Kapitalist ülkelerde ev kirası emekçilerin aylık kazancının % 30-40'ını bulmaktadır. Batı Avrupa ülkelerinde son yıllarda ev kiralarının yılda ortalama % 10-12 arttığı bildirilmektedir. Türkiye'de kira için ayrılan paranın toplam gelir içindeki payı da, kiraların yıllık artış hızı da çok daha yüksektir. Özellikle büyük şehirlerde kira için yapılan ödemeler işçi ve emekçi ailelerinin aylık gelirlerinin % 50-60'ını bulmaktadır. Öte yandan son üç yıl içinde ev kiralarının ortalama 1.5 - 2 katına çıktığı bilinmektedir.

İşçi ve emekçilerin gerçek birer konut sahibi olmaları için varolan imkanlar iyice sınırlıdır. S.S.K. üyelerinden 1975 yılında sadece yüzde 6.7'si konut kredisi kullanabilmiştir. Bunların da üçte birinin yaptırdıkları ya da satın aldıkları konutu kendileri kullanmayıp, sattıkları ya da başkalarına kiraladıkları bilinmektedir. Üstelik S.S.K.'dan ya da Emlak Kredi Bankası benzeri başka kaynaklardan kredi alanların % 85'inin yüksek maaş ve ücretli kişiler olduğu tesbit edilmiştir.

Tüm kapitalist ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de konut sorununun köklü bir çözüme ulaştırılması, bu soruna yolaçan temel unsurun, kapitalist ilişkilerin getirdiği sınırlamaların ortadan kaldırılması ile mümkündür. Ancak, sorunun çözümüne doğru ilk adımlar olarak, toplu konut yatırımlarının, emekçiler yararına, kamu kuruluşları eliyle gerçekleştirilmesi; devletin modern teknolojinin sağladığı en ileri imkanları kullanarak emekçiler için çok sayıda kiralık konut yapması; şehir topraklarının ve kıyıların kamulaştırılması, uğrunda mücadele edilmesi gereken hedefler olarak ortaya çıkmaktadır. Toplu ulaşımı sağlayıcı, çevre kirlenmesini önleyici ve modern kentleşme gereklerine uygun olarak, her ailenin bir konuta kavuşması böyle bir yolla gerçekleşme imkanı bulabilir.

ÖRGÜT HABERLERİ

Partimizin 1 Mayıs Toplantıları

Partimiz bu kez 1 Mayıs'ı sadece İstanbul'da değil, aynı zamanda yurdumuzun diğer il ve ilçelerinde de kutlamayı kararlaştırdı ve kutladı. İstanbul'da işçilerin yoğun olduğu iki ilçede, İzmir'de, Ankara'da, Adana'da, Amasya'da kutlanan ve genel merkez temsilcilerinin de katıldığı toplantılar dışında, yurdun çeşitli bölgelerindeki örgütlerimiz kendi çabalarıyla 1 Mayıs toplantıları düzenlediler. Böylelikle 1 Mayıs, Partimiz tarafından yurdun birçok köşesinde işçilerin emekçilerin katılımı ile yaygın bir şekilde kutlandı.

İstanbul'da Eyüp'te ve Gültepe'de düzenlenen 1 Mayıs toplantılarına Başkanlık kurulu üyesi Dinçer Doğu da katıldı, çeşitli folklor gösterileriyle toplantı zenginleştirildi.

Ankara'da büyük bir işçi ve emekçi kitlesinin hazır bulunduğu 1 Mayıs toplantısına Genel Başkan Behice Boran, Ankara İl Başkanı Osman Sakalsız, Tüm-Der Genel Başkanı Erhan Tezgör ve sanatçı arkadaşımız Genco Erkal katıldı.

İzmir'de Fuar'da geniş bir salonda düzenlenen 1 Mayıs toplantısına üçbinden fazla işçi ve emekçi katıldı. İl Başkanı Gündüz Mutluay'ın açtığı ve Genel Başkan'ın mesajını okuduğu toplantıda, Genel Sekreter Nihat Sargın Partimizin kuruluş yıldönümü olarak 1 Mayıs'ın anlamı üzerine bir konuşma yaptı. Daha sonra Emniyet 1. şubelerinde 1 Mayıs kutlama törenlerini nasıl yaptıklarını anlatan Ahmet Bilge'nin yanında, yazar Ömer Polat, Parti korosu, sanatçı Timur Selçuk'un eşliğinde Ankara Sanat Tiyatrosu ve Partili arkadaşımız Rahmi Saltuk 1 Mayıs toplantısını zenginleştirdiler.

Adana'da yapılan toplantıya Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Orhan Silier Genel Merkez adına katıldı ve 1 Mayıs'ın anlamı üzerine bir konuşma yaptı. Adana'lı işçi ve emekçilerin katıldığı toplantı başarılı bir şekilde sona erdi.

Amasya'nın Suluova ilçesinde yapılan toplantı, Suluova ve Amasya emniyet görevlileri tarafından engellenmek istendi. Ancak Partililerin kararlı tavrı karşısında emniyet görevlileri geriledi ve 1 Mayıs toplantısı başarıyla düzenlendi. Suluova'nın yeraltı maden işçilerinin, şeker işçilerinin ve diğer emekçilerinin katıldığı toplantıya çevre ilçelerden ve illerden de katılma oldu. Merzifon, Çorum, Samsun ve Amasya'dan da gelenlerle oldukça büyük bir kalabalığın coşkuyla katıldığı toplantıda merkez görevlisi olarak Yavuz Çizmeci, İşçi Kültür Derneği Başkanı ve Ankara İl Yönetim Kurulu üyesi İlhan Alkan, Amasya İl Sekreteri Menderes Meletli birer konuşma yaptılar ve Genel Başkan'ın 1 Mayıs mesajı okundu. Çorum'dan ve Samsun'dan gelen partililerin folklor gösterileri, Ankara İli Parti korosunun türkü ve marşları, Suluovalı Partililerin okudukları şiirler ve Merkez Haberalma, Propaganda, Basın bürosunun hazırladığı Şili Gecesi filmi ile 1 Mayıs toplantısı Suluova'da büyük bir heyecanla sona erdi.

Bunların dışındaki birçok il ve ilçede Parti örgütlerindeki toplantılarla 1 Mayıs kutlandı ve böylelikle 1 Mayıs törenleri yurdun birçok köşesine yaygınlaştırıldı.

Baskılar, Saldırılar ve KIRIKKALE Toplantısı

Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi rahat bir yolda ilerliyerek verilen bir mücadele değildir. Bu artık herkesçe biliniyor. Sıkıntıya, özveriye, acıya, baskıya, hatta ölüme karşı mücadele vermeyi göze alanlarla, göze alamıyanlar da git gide birbirinden ayrılıyor. İşçi sınıfına ve onun bilimine inananlar yollarına devam ediyor. Türkiye İşçi Partisi bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda adım adım yürüyor.

Bu yoldaki baskılar çeşitli görünümlerde ama her alanda görülüyor, yaşanıyor. Bir yandan burjuvazinin işine geldiği zaman göklere çıkardığı yasalar, bir anda işine gelmediği için ayaklar altına alınıyor. Türkiye İşçi Partisi'nin bültenleri, yasalardaki ve Yüksek Seçim Kurulu kararlarındaki bütün açıklıklara rağmen konmayabiliyor. TRT'deki günlük 135 saniyemize bile el konabiliyor. Büyük sermaye ve emperyalizm ona bile tahammül edemiyor.

Diğer yandan yasal seçim toplantıları engellenmek, sabote edilmek isteniyor. Bunların bir örneği de Ankara - Kırıkkale toplantısıdır. Partimizin Kırıkkale'de düzenlediği Sosyalizm Seçimlerde toplantısı böyle bir engelle karşılaşmıştı.

Toplantı için Ankara'dan yola çıkan Partililer daha Ankara çıkışında çevrilmişler, iki saat engellenmişlerdir. Defalarca yapılan aramalarda, Partililerde ve bulundukları otobüsde bir şey bulunmamasına rağmen Ankara İl Sekreteri Umur Coşkun göz altına alındı. Bir gün sonra serbest bırakıldı. Yol kesme ve arama işlemleriyle girişilen bütün engellemelere rağmen Kırıkkale'de Sosyalizm Seçimlerde toplantısı yapıldı. Hem de son yıllarda görülmemiş düzeyde bir işçi ve emekçi topluluğunun katılımı ve ilgisi ile. Çevreden gelen işçi ve emekçilerin de engellenmelerine rağmen büyük bir işçi topluluğunun katıldığı toplantıda Genel Sekreter Nihat Sargın, Ankara İl Başkanı Osman Sakalsız, İstanbul İl Sekreteri Selim Mahmutoğlu birer konuşma yaptılar. Parti koromuzun ve Partili arkadaşımız Rahmi Saltuk'un zenginleştirdiği toplantı, Kırıkkale'de faşizme atılmış bir tokat oldu.

Ayrıca Ankara'da Partimizin düzenlediği kahve toplantılarından birine giderken Partili arkadaşlarımız maocuların saldırısına uğradı.

Altındağ ilçe başkanı arkadaşımız Hüseyin Özcan'ın omuzundan kurşunla yaralandığı bu saldırıda, maocular etkisiz hale getirildiler ve amaçlanan toplantı başarı ile düzenlendi. Maocuların çabası da boşa çıkarıldı. Faşist ve faşizme hizmet eden tüm saldırılar gibi.

Büyük Sermaye Partimizin TRT'den Seslenişine Dayanamıyor

Partimizin 6 Mayıs tarihli bildirisi radyo ve televizyondan yayınlanmadı. Zaten birçok bölümleri diğer günlerde kırpılan bildirilerimizden 6 Mayıs tarihlisini yayınlatmıyan TRT görevlisi aynı zamanda bir AP milletvekili aday adayıdır. Kişisel sorumluluğunu böyle bir kişinin aldığı bu anti - demokratik eylemin hiçbir yasal dayanağı yoktur ve esasen MC'nin baskılarının bir parçasıdır.

6 Mayıs bildirimize konan toptan sansürün çok yönlü nedenleri vardır. Sözkonusu bildiri 1 Mayıs olaylarının önünde ve arkasında olanları, emperyalizmi ve büyük sermayeyi açıklıyordu. Üstelik aynı gün Türk - İş'in TRT'den dakikalarca süren ve 1 Mayıs olaylarını istismar eden açıklamasına en özlü cevabı veriyordu.

Ayrıca 6 Mayıs bildirisi, 12 Mart'daki baskılardan söz ederken «idam sehpalarının kurulduğundan» bahsediyordu. Bu da büyük sermayeyi tedirgin etmişti. Çünkü 6 Mayıs'ta beş yıl önce üç yurtsever idam edilmişti. Görüşleri ve eylemleri Türkiye İşçi Partisi'nin görüşlerine uymazdı, hatta karşıttı. Ama herşeye rağmen 12 Mart sonrası idam edilen bu üç genç yurtseverdi ve hiçbir şekilde ölümü haketmemişti. Büyük sermayenin bu eylemi bir insanlık suçu idi.

MC bütün bu nedenlerden ötürü 6 Mayıs bildirimizi yayınlamadı. Ama Türkiye İşçi Partisi'nin sesinin işçi sınıfı ve tüm emekçilere ulaşmasını engelleyemedi, engelleyemiyor. Aynı bildiriden onbinlercesi basılıp İstanbul'da ve Bursa'da yayınlandı.

Milletvekili Adaylarımız

ADANA (14)
Selahattin Uyar (İşçi-sendika yöneticisi)
Ceyhun Can (Avukat)
Demirtaş Ceyhun (Mimar-yazar)
Necdet Söylemez (İşçi-sendika yöneticisi)
Yavuz Pağda (Öğretmen)
Yalçın Saraçoğlu (Elektrik mühendisi)
A. Duran Gül (Esnaf)
Hasan Seven (Tekstil işçisi)
Peyami Arırk (İşçi)
Hüseyin Korkmaz (Muhasebeci)
Kemal Ürkmez (İşçi)
H. Mehmet Karaçorlu (Ziraatçı)
Yılmaz Bişirici (İnşaat ustası)
Ömer Bilge (Muhasebeci)

AMASYA (4)
H. Hüseyin Atalay (Gemi makina mühendisi)
Ali Şimşek (Öğretmen)
Ahmet Mayda (Köy emekçisi)
Rıza Şahin (İşçi)

ANKARA (29)
Nihat Sargın (Hekim)
Erhan Tezgör (İktisatçı - Tüm-Der Genel Başkanı)
Hasan Bedri Doğanay (İşçi-sendika yöneticisi)
Erşen Sansal (Avukat)
İlhan Akalın (İşçi-sendika yöneticisi)
Abdurrahim Uluğer (Teknik ressam)
Yılmaz Tokman (Avukat)
Taner Tuncel (Yayıncı)
Mehmet Kök Özaltınlı (İşçi)
Hüseyin Özcan (Öğretmen)
Musa Alp (Öğretmen)
Ahmet Altay Varol (Elektrik Mühendisi)
Orhan Gürbüztürk (Esnaf)
Enver Aydın (İşçi)
Haydar Dönmez (Köy emekçisi)
Cafer Yolcu (Köy emekçisi)
Hasan Erdoğan (Köy emekçisi)
Varlık Özmenek (Gazeteci-Yazar)
İsmail Gençtürk (Gazeteci)
Burhanettin Tercan (İşçi)
Bülent Akyöndem (Esnaf)
Şükriye Deriş (İşçi)
Esat Erkut (İşçi-sendika yöneticisi)
Arif Şentek (Mimar)
Vehbi Polat (Öğretmen)
Salih Elver (Makina mühendisi)
Abdullah Çavuşoğlu (Elektrik Mühendisi)
Candan Baysan (İktisatçı)
Arif Oruç Sezlev (Muhasebeci)

BURSA (11)
Yavuz Ünal (Elektrikçi-montör)
İsa Aydemir (İşçi-kaynakçı)
Orhan Kurmuş (ODTÜ öğretim üyesi)
Halil Savaş (Esnaf)
Rahmi Eren (İşçi)
Yılmaz Parmaksız (İşçi)
Mehmet Ceylan (Köy emekçisi)
Süleyman Yeşildağ (Matbaa işçisi)
Metin Parmaksız (Avukat)
Ahmet Beyhan (İşçi)
Mehmet Mete (İşçi)

DİYARBAKIR (7)
Tahsin Ekinci (Avukat)
İsmail Kocakaya (Karayolu işçisi)
Necati Siyahkan (Avukat)
Mücahit İzkut (Sendika yöneticisi)
İbrahim Babaoğlu (Esnaf)
Ramazan Balpetek (Esnaf)
Abbas Keskin (İşçi)

HATAY (8)
Ali Karcı (Matbaacı)
Süleyman Calioğlu (Avukat)
Fevzi Kara (İşçi)
Halis Açacak (Kitapçı)
Kadir Tolu (Muhasebeci)
Yılmaz Küçük (Avukat)
Halil İbrahim Bali (İşçi)
Sadık Sami Ünlü (Muhasebeci)

İSTANBUL (44)
Behice Boran (Hatko) (Sosyolog)
Dinçer Doğu (Kimya işçisi - sendika yöneticisi)
Yalçın Küçük (İktisatçı-yazar)
Bekir Yenigün (Karayolu işçisi)
Aykut Göker (TÜTED Genel Başkanı - Makina Müh.)
Mustafa Aktulgalı (DİSK - Keramik-İş Send. Gn. Bşk.)
Alp Selek (Avukat)
Bayram Özmen (İşçi)
Müşfik Erem (Yüksek Mimar)
İsmet Rıza Çebi (Makina mühendisi)
Hayri Dökümcü (İşçi-dökümcü)
Nermin Aksın (Avukat)
Iştan Gündüz (İktisatçı)
Halit Altıncevahir (Esnaf)
Hüseyin Baş (Hacıbaşoğlu) (Yazar)
Mehmet Atay (İşçi-sendika yöneticisi)
Mehmet Tokatlıoğlu (Tekstil işçisi)
Nurten Arıcan (Kimya işçisi)
İsmail Hakkı Altan (Avukat)
Yücel Gürsel (Yüksek mimar)
Muhittin Bakırsan (Taş tornacısı)
Necati Yazıcıoğlu (Hekim)
Fazlı Baş (Porselen işçisi-sendika yöneticisi)
Yüksel Birdal (Elektrik mühendisi)
Kemalettin Koyaş (Soğuk demirci)
Ahmet Hamdi Dinler (Mimar-mühendis)
Erol Özkök (Karayolu işçisi)
İbrahim Özkurt (İşçi-tornacı)
Hanefi Vatansever (İşçi-tesviyeci-montör)
Engin Omacan (Yüksek mimar)
Cemal Polat (Kimya işçisi)
Nazmi Ergin (İşçi-kaynakçı)
Osman Aslanbay (İşçi-tornacı)
Akif Eroğlu (İşçi-elektrikçi)
Münir Öztürk (İşçi-dokumacı)
Ömür Sezgin (SBF Doktor-asistan)
Kâni Ocak (Büro işçisi)
Asım Yılmaz (İşçi)
Erdoğan Yamaç (Muhasebeci)
Ayhan Kasap (Teknisyen)
Ergün Cavuldak (İşçi-elektrikçi)
Türker Beşikçi (İşçi-dokumacı)
Sadri Kaya (Tesisatçı)
Adnan Celayir (Büro işçisi)

İZMİR (19)
Özcan Kesgeç (DİSK-Sosyal-İş Send. Gn. Bşk.)
Necdet Bulut (ODTÜ öğretim üyesi)
Vedat Pekel (İşçi)
Ahmet Ok (İşçi-sendikacı)
Saim Yüksel (İşçi-sendika yöneticisi)
Cengiz Uygur (İşçi)
Güney Zarplı (Büro işçisi)
Emin Avcı (İşçi)
İsmail Gül (İşçi)
Cafer İstem (Zenaatkâr)
Musa Döner (Tarım işçisi)
Osman Akay (İnşaat ustası)
Mustafa Remzi Arıkbaşı (Köy emekçisi)
Ahmet İnce (Terzi)
Cafer Özdemir (İşçi)
Küçhan İzdar (Muhasebeci)
Mehmet Şenocak (Bakkal)
Aydın Öztürk (Kitapçı)
Ali Kabakdelen (İşçi-elektrikçi)

KARS (8)
Zeki Kılıç (Sendika yöneticisi)
Tarık Ziya Ekinci (Hekim)
Ömer Polat (Öğretmen-yazar)
Osman Turhan Aybers (Mimar)
Erol Altaylı (Mimar)
Yahya Eriş (İşçi)
Orhan Sevim (İşçi)
İbrahim Aksın (Elektrik mühendisi)

KAYSERİ (8)
İlhan Alkan (Öğretmen)
Hüseyin Bağdaş (İşçi)
Mithat Dursun (İşçi)
Mehmet Alpüren (Esnaf)
Çetin Güner (Avukat)
Tarhan Ertek (Hukukçu)
Nuri Hatipoğlu (Seyyar satıcı)
İbrahim Eren (Öğretmen)

KOCAELİ (5)
Fikret Akman (İşçi)
Hüsamettin Bakan (İşçi-sendikacı)
Mehmet Pulgat (İşçi)
Ali Oylum (İşçi)
İzzet Yüksek (Esnaf)

MANİSA (10)
H. Hüseyin Sacaklıoğlu (Avukat)
Hasan Üldes (Tarım işçisi-sendikacı)
Ali Takan (Köy emekçisi)
İbrahim Atak (İşçi)
Hüseyin Yalvaç (Köy emekçisi)
Nuri Kovanlık (İnşaat ustası)
Mustafa Taşkıran (Şoför)
Basri Gümüş (Tarım işçisi)
Ahmet Ak (Matbaacı)
Halil Kaçmaz (Emekli ilköğretim Müfettişi)

MUĞLA (4)
Mustafa Uzundemir (Esnaf)
Mustafa İnce (İşçi)
Süreyya Kara (Esnaf)
Tahsin Kalay (İşçi)

SAMSUN (10)
Şansal Dikmen (Avukat)
Mümin Karaoğlu (Avukat)
Osman İpekdal (İktisatçı)
Kaya Odabaşı (Şoför)
Mehmet Kır (Öğretmen)
Ercan Eyüboğlu (Hacettepe Üniv. Öğretim Görevlisi)
Orhan Ural (İşçi)
İsmail Kurt (İşçi)
Ahmet Kamil Deriş (Pilot)
Ülkü Durukan (Mütercim)

TUNCELİ (2)
Mahmut Kurtulmaz (Elektrik mühendisi)
Hasan Aygün (İşçi)

Dünya Sosyalizme Gidiyor

Sosyalizmin bir plan yada hayal olmaktan çıkıp sosyalist ülkelerde somutlaşması, bir dünya sistemi olarak her alanda başarılarını kanıtlaması burjuvazinin özel ve yoğun karşı propagandalarına neden olmakta, kapitalizm ile sosyalizm arasında toplum hayatının tüm alanlarında süren yarışın sonuçlarının geniş emekçi kitlelerden gizlenmesi için elden gelen çaba esirgenmemektedir.

Gerçekten, olimpiyatlar, uzay yarışları gibi geniş kitlelere ister istemez yansıyan olaylar dışında, iki sistem arasındaki yarışın bugünkü durumu yeterince bilinmemektedir. Oysa, bu yarışın günümüzde ulaştığı boyutlar, kapitalizmin insanlığı ileriye götürme yeteneğini çoktan yitirmiş, emekçi kitlelerin yaşamsal sorunlarına hiçbir çözüm getiremeyen bir sistem olduğunu ortaya koymaktadır. İki sistem arasındaki yarışın gerçek niteliğinin geniş kitleler tarafından kavranması ve burjuvazinin sosyalizm konusunda yaratmaya çalıştığı önyargıların yıkılması için mücadele, sosyalistlerin en başta gelen görevlerinden biridir.

Bugün kapitalist sistemin çözemediği temel sorunlar, kapitalist sisteme bağlı ülkelerde günlük hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. O kadar ki, örneğin her yirmi çalışabilir insandan en az birinin, hatta kimi zaman üç yada dördünün işsiz olduğu bir ülkede doğup büyümüş sıradan bir işçi yada emekçinin işsizliğin ortadan kalktığı bir toplumu gözünün önüne getirebilmesi nerdeyse olanaksızdır. Yine fiyat artışlarının bir yılda yüzde 6'nın altına düşmediği, rahatça yüzde otuza, kırka çıkabildiği bir ülkede yaşayanların, fiyatların artmadığı, hatta düştüğü bir toplumun varlığına inanabilmesi gerçekten zordur.

1965 yılı tüketici malları endeksi 100 olarak kabul edildiğinde 1974'te bu endeksin ABD'de 157, İngiltere'de 185, Fransa'da 170, Federal Almanya'da 143, Japonya'da 200'e çıktığı, yani on yıl içinde fiyatların birbuçuk - iki katı arttığı ortaya çıkmaktadır. Buna karşılık Sovyetler Birliği'nde 1965'te 100 olan endeks 1974'te yine 100 olarak kalmış, Bulgaristan'da sadece 103'e, Çekoslovakya'da 110'a, Polonya'da 116'ya yükselmiş, Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde ise 98'e düşmüştür. Son beş yılda fiyatlar Arjantin'de altı, Endonezya ve Portekiz'de iki, İran, Hindistan ve Yunanistan'da birbuçuk - iki kat arttığı hatırlanacak olursa yukarda sözü edilen kavrama zorluğu daha iyi anlaşılır.

Kapitalist ekonomiler sık sık dönemsel bunalımlarla sarsılmaktadır. Bu bunalımlar 1929 - 1931 ve 1973 - 1975 dönemlerinde olduğu gibi ekonominin gelişmesinin bütünüyle durduğu, hatta üretimde gerilemelerin görüldüğü büyüklüklere ulaşabilmektedir. Buna karşılık, üretici güçlerin merkezi bir planlama ile en rasyonel biçimde kullanılması sosyalist ülkelerin kararlı ve yüksek bir gelişme hızı göstermelerini sağlamaktadır. Örneğin son beş yıl içinde Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'ne (COMECON) üye sosyalist ülkelerde sanayi üretimi yılda ortalama yüzde 8.7 artarken, bu hız Ortak Pazar ve ABD'nde yüzde 1 dolaylarında kalmıştır. 1950'de Sovyetler Birliği ile Doğu Avrupa'daki sosyalist ülkelerin dünya sanayi üretimi içindeki payları yüzde 17, ABD'nin yüzde 44 ve bugünkü Ortak Pazar ülkelerinin yüzde 22 idi. 1974'te Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'ne üye dokuz ülkenin (Bulgaristan, Çekoslovakya, Alman Demokratik Cumhuriyeti, Macaristan, Moğolistan, Polonya, Romanya, SSCB ve Küba) dünya sanayi üretimindeki payı yüzde 38'e çıkmış, ABD'nin payı yüzde 25'e ve Ortak Pazar ülkelerinin payı yüzde 16'ya düşmüştür. Bu rakamlar, sosyalist ülkelerin, burjuva ideologlarının iddia ettikleri gibi «yoksulluğun paylaşıldığı» ülkeler olmaktan çok uzak olduğunu kanıtlamaktadır.

Burjuva ideologlarının bu yalan ve iddiaları, gerçekte, kapitalist ülkelerde yoksulluğu, sefaleti sadece işçi ve emekçi kitlelerin paylaştığını gizlemekten başka birşeyi amaçlamamaktadır. Sosyalist ülkelerde, ABD'de olduğu gibi nüfusun yüzde 5'inin kişisel zenginliklerin yüzde 77'sine sahip olması, ulusal gelirin yüzde 41'ine el koyması gibi bir durumun benzerine dahi raslamak mümkün değildir. Federal Almanya'da olduğu gibi bir büyük tekelcinin (F. Flik) zenginliğinin Münih gibi bir şehrin bütün arazisini tek başına satın alabilecek, Frankfurt şehrindeki bütün çalışanların bir yıllık ücretlerini karşılayabilecek güce sahip olması da söz konusu olamaz. Sosyalist ülkelerde başkalarını sömürerek yaşamak mümkün değildir. Bu anlamda, aslında sadece sınıf farklılıklarının olduğu toplumlarda geçerli bir tanımlama olan «zengin» kişi yoktur. Ama resmi Amerikan belgelerine göre (US News and World Report) her sekiz Amerikalıdan biri yoksulluk içindedir ve Amerikan nüfusunun yüzde 12'si en temel günlük ihtiyaçlarını karşılayabilmek için yardıma muhtaçtır. İngiltere'de 1 milyon 345 bin aile resmi istatistiklere göre asgari geçim düzeyinin altındadır. Öteki kapitalist ülkelerin büyük bir çoğunluğunda yoksulluk daha da yaygındır. Sosyalist ülkelerde ise, zenginler olmadığı gibi «yoksul» da yoktur. Dolayısıyla eğitimsizlik, sağlık hizmetlerinden yararlanamama, kültürel geleneğe güvenememe gerilikte yoktur.

Sömürücü sınıflar, işçi ve emekçi kitlelerin kapitalizm ile sosyalizm arasındaki tarihsel yarışın özünü kavramalarından ve içinde yaşadıkları kapitalist düzeni sosyalizm yönünde değiştirmek için devrimci mücadeleye katılmalarından korkmaktadır. Bu yüzden sosyalist ülkelerdeki gerçekleri geniş kitlelerin gözünden, kulağından uzakta tutmak, bu kitleleri sosyalist ülkelerle ilgili masallarla avutmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Sosyalistlerin, ete kemiğe bürünmüş sosyalizm hakkında yayılmak istenen, çarpıtmaları sergilemek yıkmak, onların yerine doğru görüşlerin kökleşmesini sağlamak, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki yarışın sonuçlarını geniş kitlelere ulaştırmak için harcayacakları çabalar, sömürücü sınıfların ideolojik egemenliğinin sarsılması ve yıkılmasında belirleyici olacaktır.

	Sanayii Üretim 1970=100 1974	Artışı 1974=100 1975	Doktor Başına Nüfus	Yılda Sinemaya Gitme Sayısı	Kadınların Faal Nüfus İçindeki Payı (%)	1000 Kişiye Düşen Sürekli Yayın	İşsiz Sayısı (Milyon) 1976 Sonu
Sovyetler Birliği	133	108	363	18.4	44.0	629	—
Polonya	149	111	—	4.2	46.4	—	—
Macaristan	130	106	471	7.1	38.6	649	—
Çekoslovakya	140	107	431	8.1	42.5	525	—
Bulgaristan	142	112	489	8.1	45.7	321	—
Dem. Alman C.	124	108	557	5.0	41.3	935	—
A.B.D.	117	89	622	5.0	29.5	486	9.0
İngiltere	108	97	—	2.4	33.2	—	1.6
Fransa	123	90	—	3.6	27.9	655	1.4
Fed. Almanya	111	91	530	2.3	31.0	330	1.8
İtalya	120	88	502	10.0	—	166	2.0
Japonya	124	84	868	1.7	39.1	—	1.5

Emperyalizmin Desteği İşbirlikçileri Kurtaramayacaktır

Milliyetçi Cephe hükümetinin başı Demirel'in NATO Bakanlar Konseyi'nin toplantısı dolayısıyla Londra'da yaptığı temaslar, ülkemizin geleceğini çok yakından ilgilendirmektedir. Hem ulusal çıkarlarımız, hem de ülke içindeki iktidar açısından Demirel'in temasları, emperyalizmin Türkiye'nin içişlerine yeni bir müdahalesinin hazırlıkları, ya da varolan bir müdahalenin tamamlayıcı adımları olarak görülmelidir.

Demirel'in Londra'daki temaslarının başlıca konusunu ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosu ve Türkiye'deki ABD üslerinin durumu oluşturmuştur. Demirel ile Carter arasında yapılan görüşmede, ABD Başkanı şimdiye kadar ilk kez Türkiye Dışişleri'nin diline yakın bir dil kullanmıştır. Silah ambargosuyla Kıbrıs sorununu birbirine bağlamayı «kişisel olarak» doğru bulmadığını söylemiştir. Carter, Türkiye'ye 1978 yılına ilişkin 175 milyon dolarlık silah satımı önerisinin Kongre'ce onaylanacağını, 29 Mart 1976'da imzalanan Türkiye - ABD ikili anlaşmasının ise onaylanmasını isteyeceğini sözlerine eklemiştir.

Silah ambargosu ve ikili anlaşma sorununun, bu sorunu yaratanlar ve onunla yüzyüze gelenler tarafından giderek derece derece yumuşatılma yoluna gidilmesinde aslında şaşılacak bir yan yoktur. Buna şaşmak için, ambargoyu ya da ikili anlaşmayı tek başına bir amaç olarak görmek, bunların daha genel politikaların birer aracı olarak kullanıldığını unutmak gerekir. Her aracın kullanılmasının bir bedeli vardır ve silah ambargosu sorunu bazı amaçlar için yaratılırken de bir bedelin ödenmesine katlanılmıştır. Örneğin Türkiye'deki en işbirlikçi burjuva partilerinin bile ABD'ye karşı mesafeli bir görünüme bürünmesini sineye çekmek gerekmiştir. Fakat asıl amaca yaklaşıldıkça, ödenen bedelin de geri alınmasına çalışmamak için bir neden yoktur. Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçi basın, şimdi, ödenen bu bedelin izlerini silmeye koyulmuşlardır.

Unutulmaması gereken noktalardan birincisi, silah ambargosunun, yalnızca Türkiye'nin Kıbrıs politikasını kontrol etmenin bir aracı olmadığıdır. Ambargo, aynı zamanda Kıbrıs Rum toplumundaki gelişmeleri ve Yunanistan'ın politikasını etkilemenin ve yönlendirmenin bir aracı olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye'ye karşı uygulanan ambargo aracılığıyla ABD Kıbrıs Rum toplumundaki Amerikan emperyalizmi ve NATO ile işbirliği taraftarlarının güç kazanmasına olanak sağlamıştır. Yunanistan'daki gerici iktidar da emperyalizmle işbirliği politikasını gizlemek, Kıbrıs konusundaki politikasını NATO çevreleriyle ortaklığa dayandırmak için «ambargo» nun yarattığı havadan yararlanmıştır. Gelişmeler, Atina hükümetinin Kıbrıs Rum yönetimi üzerindeki etkinliğinin artmasına ve ABD'nin Kıbrıs üzerinde Atina hükümeti aracılığıyla denetim kurma imkânının genişlemesine yol açmıştır.

ABD, kendisinden destek koparmak için Türkiye ile Yunanistan'ın giriştiği yarışı, Kıbrıs sorununu NATO çerçevesi içine kaydırabilmek için ustaca kullanmıştır. Karamanlis hükümeti bu koşullarda ABD ile bir ikili anlaşma için pazarlığa oturmuş, Yunanistan'daki ABD üsleri için yeni pazarlıklara soyunmuş, NATO'nun askeri kanadına geri dönme hazırlıklarına başlamıştır. Carter'in ABD'deki seçim kampanyası sırasında ve seçilmesinden hemen sonraki günlerde takındığı «Yunan dostu» görünüm, Kıbrıs Rum yönetimindeki ABD paralelinde gelişmeleri hızlandırmıştır. Denktaş ile Makarios arasındaki bilinen görüşmeden sonra, Kıbrıs sorununun bütünüyle NATO çerçevesi içine hapsedilmesi dönemi de başlamıştır. Türkiye ve Yunanistan'ın uyuştukları ABD «barış» planının Kıbrıs'taki iki topluma empoze edilmesi girişimleri hızlanmıştır.

Silah ambargosu gibi Türkiye - ABD anlaşması da, Kıbrıs sorununun NATO içine kaydırılmasında bir manivela olarak kullanılmıştır. Kongrenin Türkiye - ABD ikili anlaşmasını onaylaması, ABD'nin Kıbrıs Rum toplumu ve Yunanistan halkı üzerindeki şantaj politikasının aracı yapılmıştır. Karamanlis hükümeti, bu konuyu, NATO'ya geri dönüş çalışmalarını hızlandırmak için ustaca kullanmıştır.

Carter, Beyaz Saray'a girişinin daha ilk günlerinde Türkiye - ABD ikili anlaşmasının Yunanistan - ABD anlaşmasıyla yanyana ele alınıp çözülebileceğini açıklamıştı. O zaman bu açıklama sadece bir yanıyla ele alınmış, Türkiye - ABD anlaşmasının onaylanmasının süresiz olarak ertelenmesi biçiminde yorumlanmıştı. Başkan Carter'in son olarak Londra'da Türkiye - ABD anlaşmasının «çok kısa bir sürede değil yakın gelecekte» onaylanacağını vaad eden sözleri de gerçekte ilk açıklamasının bir devamıdır. Sadece, artık sonuca doğru yaklaşıldığını göstermektedir. ABD Başkanının, «Türkiye'ye silah satışı ile Kıbrıs sorunu arasında bir bağ görmediği» açıklamasını da, silah ambargosunun Kıbrıs sorununun NATO çerçevesi içine kaydırılmasındaki işlevini tamamlaması olarak yorumlamak gerekir.

Silah ambargosunun kaldırılması olarak nitelenen Türkiye - ABD ikili anlaşmasının yürürlüğe girmesiyle, emperyalizmin Türkiye üzerindeki baskı ve kontrolü daha da yoğunlaşacaktır. Özünde yurt topraklarını kiraya vermekten, topraklarımızın bir bölümünden vazgeçilmesinden başka anlam taşımayan bu anlaşma ile, ülkemizin bağımsızlığı kadar egemenliği, hükümranlığı da çiğnenmiş olacaktır. (Çark Başak, «Vatan Toprakları Satılık veya Kiralık Değildir», 16 Nisan 1976, sayı 5.) Topraklarımızdaki ABD ve NATO üsleri ve ikili anlaşmalar, günümüzde uluslararası ortamı zehirlemede gitgide daha büyük bir etki yapmaktadır. Emperyalizm, yumuşama ortamını dinamitleme politikasını ülkemizin topraklarını alet etme çabası içindedir. Topraklarımızın, dünya barışının başlıca güvencesi olan sosyalist ülkelere karşı bir tehdit aracı olarak kullanılmasına karşı çıkmak, bütün yurtseverlerin vazgeçilmez görevidir. ABD ile tasarlanan yeni anlaşmalar, böylece güvenliği tehdit altına düşen ülkelerle Türkiye arasındaki uçurumu daha da derinleştirecek, ülkemizi bütün hem bölgedeki hem dünyadaki anti - emperyalist hareketlerle karşı karşıya getirecektir. Yurdumuzu böyle bir baskı ve bağımlılık altında tutan bütün anlaşmalar feshedilmeli, NATO ve CENTO'dan çıkılmalıdır.

Silah ambargosu ve ikili anlaşma, yalnız Türkiye'nin dış politikasını kontrol etmek için değil, aynı zamanda doğrudan doğruya iç politik gelişmeleri etkilemek için de kullanılmaktadır. İkili anlaşmanın yakın bir gelecekte onaylanacağının, seçimlere birkaç hafta kala sansasyonel biçimde açıklanması bunu en açık biçimde göstermiştir. ABD, bu tutumuyla, seçim kampanyası sırasında emperyalizmin işbirlikçisi partilerin ve diğer örgütlerin etkisini artırmayı, anti - emperyalist hareketi, demokratik toplumsal muhalefeti zayıf düşürmeyi planlamaktadır. Carter yönetiminin böyle bir yolu seçmesi, birkaç aylık icraatının başka örnekleriyle de uyum içindedir. Carter yönetimi, başka ülkelerin içişlerine açıkça, yüksek sesle karışma yöntemini güçlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir. Bu politikanın birinci silahı ise anti - komünizmdir.

Türkiye'nin iç politikasında tasarlanan yönlendirmede de asıl üzerinde durulacak konu budur. Londra'daki NATO zirvesinde ambargo, ikili anlaşma, Türkiye - Yunanistan ilişkileri, Kıbrıs vb. üzerinde atılan nutukların mihenk noktası NATO'nun güneydoğu kanadının güçlendirilmesi olmuştur. Bu, yoğun bir antikomünizme ve antisovyetizme dayanarak yapılmıştır. Güneydoğu kanadının güçlendirilmesi için pratikte uygulanacak planlar da, yine böyle bir propagandaya dayanarak gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. Yeni ABD yönetiminin yaklaşan seçimlere yönelik etkileme çabası, ağırlıklı olarak, seçim propagandasını antikomünizm ticaretine dayandıran güçlere, antikomünist kampanyaya ve fiili uygulamalara destek olmaya yöneliktir. İşbirlikçi iktidarın işçi sınıfına ve sosyalist harekete karşı açtığı bir saldırı kampanyası aracılığıyla, demokratik güçlerin etkisizleştirilmesi, sosyal demokrasinin büyük sermaye ve gerici partilerle uzlaşma eğilimlerinin teşvik edilmesi hesaplanmaktadır. Bu hesaplar, ancak kararlı bir anti - emperyalist propagandayla, demokrasiden yana en geniş güçlerin eylem birliğiyle yenilebilir. Emperyalizmin yaklaşan seçimleri etkileme girişimlerinden paniğe kapılarak gerilemek, sadece işbirlikçilerin ve onların partilerinin işine yarayacaktır.

LONDRA ZİRVELERİ :

Saldırganlık sonuç vermeyecektir

Geçtiğimiz haftalarda kapitalist dünyada iki önemli «zirve» gerçekleşti. Birincisi, 7 - 8 Mayıs tarihlerinde ABD, Federal Almanya, Kanada, Japonya, Fransa, İtalya ve İngiltere devlet ve hükümet başkanlarını Londra'da biraraya getiren toplantıydı. İki gün sonra yine Londra'da yapılan ikinci zirve ise bu kez NATO Bakanlar Konseyi'nin başbakanlar düzeyindeki toplantısı oldu.

En üst düzeydeki bu iki toplantı emperyalist sistemin yönetici çevrelerinin uluslararası stratejilerinin bir kez daha sergilenmesine olanak sağladı. Buna bağlı olarak Türkiye'deki gerici, işbirlikçi iktidarın emperyalizmin bu stratejisiyle tam bir işbirliği içinde olduğu yeniden gözlendi.

«Yediler zirvesi» olarak adlandırılan birinci toplantı, başlıca emperyalist ülkelerin ekonomik bunalıma karşı ortak önlemlerde birleşmesini amaçlıyordu. Toplantı gerçekleştiği sırada bu ülkelerin bazılarında işsizliğin artış hızının son altı ayda ulaştığı düzey şöyleydi: Fransa'da yüzde 25, Federal Almanya'da yüzde 29, İtalya'da yüzde 16,2. Mutlak rakam olarak işsiz sayısı F. Almanya'da 1 milyon 800 bin, İngiltere'de 1 milyon 600 bin, Fransa'da 1 milyon 450 bin, İtalya'da 2 milyon, Birleşik Amerika'da 9 milyon dolaylarındaydı.

Yedi ülkenin ekonomik bunalıma karşı ortaklaşa davranma kararlılığının gösterilmesi için büyük çaba harcanan zirve toplantısı, temel sorunların hiçbirinde anlaşmaya varılamadan kapanmıştır. Toplantı sonrasında açıklanan «kararlar» lehine geniş bir reklam kampanyasının başlatılmış olmasına rağmen, ortak bildiri herhangi bir yenilik taşımamaktadır. Bildirinin 2. maddesinde «her ülkenin kendi hedefini tutacaklarının, ancak güçlüklerle karşılaşıldığında birbirlerine yardım edeceklerinin» açıklanması, zirvenin asıl amacına yaklaşmanın bile mümkün olmadığını göstermektedir. Durumları görece iyi olan ABD, F. Almanya, Japonya ve Kanada'nın diğer üç ülkeye yardımcı olacak biçimde, ekonomilerinin dışa karşı korunmasını hafifletmek gibi bazı ödünler vermeleri sağlanamamıştır. Tersine üç hasta ekonominin, başta ABD ve F. Almanya olmak üzere diğerlerinin üstünlüğüne fiilen boyun eğmeleri bir kez daha belgelenmiştir. Bildirinin formülasyonu, kapitalist dünyadaki anarşinin yine kendi gelişmesine bırakılması ve yeni sorunlar doğdukça çözüm aranması yolunun tutulduğunu göstermektedir. Ayrıca ABD ve F. Almanya'nın çatışmasına neden olan nükleer santral piyasalarının paylaşılması sorunu da çözümlenememiştir. Uyum sağlanmış gözüken tek konu, OPEC ülkelerinin elinde birikmiş bulunan 45 milyar dolarlık fonun geri sökülmesi için Uluslararası Para Fonu'nun artırım yapmasıdır.

Özetle yediler zirvesinin yarattığı umutların büyük bölümü, emperyalist ülkelerin kendi aralarındaki çıkar çelişkilerine çarparak dağılmıştır. Fakat emperyalizmin lider ülkeleri, bu başarısızlıklarını örtmek için koyu antikomünist bir üslupta birleşmişlerdir. Bunalıma karşı yükselen toplumsal mücadeleleri, demokratik hak ve özgürlüklere saldırarak durdurma konusunda aralarında tam bir anlaşma mevcuttur. Yedi ülkenin liderleri, sosyalizme karşı yöneltikleri ideolojik saldırılarını tekrarlamışlar, sosyalist ülkelerin içişlerine karışmayı sürdürmüşlerdir.

Yediler zirvesine «yenilikçi» bir görünüm verme çabasında, bu zirvenin yeni ABD Başkanının katıldığı bu türdeki ilk toplantı olmasının önemli bir rolü vardır. Carter yönetiminin emekçi kitlelere kapitalist dünyanın gelişmesinde bir yenilik unsuru olarak gösterilmesini, hemen bütün Batı Avrupa ülkelerinin yönetici çevreleri benimsemişlerdir. Batı Avrupa kapitalist ülkelerinin liderleri, ABD ile aralarındaki köklü anlaşmazlıklara rağmen, «Amerikan öncülüğü» imajının korunmasını bir rahatlama unsuru olarak görmektedirler. Fakat temel sorun, öncülüğün nasıl yorumlanacağı sorunudur: ABD kapitalist sistemin güçlüklerini göğüslemekte mi öncülük edecektir? Yoksa ABD'nin bir an önce bunalımı atlatması için diğer ortakları o'nu arkadan itmek için seferber mi edilecektir? Ne kadar birlik - beraberlik gösterileri yapılırsa yapılsın bu sorulara ortak bir cevap alınması mümkün değildir.

Gelişmiş kapitalist ülkeler, ekonomik bunalımı kısa sürede atlatma ve yeniden hızlı bir genişleme dönemine girme varsayımını bırakmış gibidirler. Hesaplar, enflasyon ve işsizlik gibi temel hastalıkların uzun dönemde de süreceği varsayımına göre yapılmaya başlanmıştır. Tekeller sürekli enflasyon ve işsizliğe dayalı bir gelişme stratejisini dayatmaktadırlar. Böyle bir stratejinin, ancak tekelci devletin işçi sınıfına, emekçi kitlelere, demokratik hak ve özgürlüklere karşı girişeceği genel bir saldırıyla uygulanabileceği bilinmektedir. Sosyalist ülkelerin sürekli ilerlemesi, işçi sınıfının ve genel demokratik hareketin kararlı yükselişi, ulusal ve toplumsal kurtuluş davasının hızla yaygınlaşması, emperyalizmin en gerici ve saldırgan çevrelerini harekete geçirmektedir.

Yediler zirvesinin yaydığı pembe bulutların hemen arkasından ortalığı NATO'nun simsiyah kömür bulutları kapladı. NATO Bakanlar Konseyi, kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesinin kamçıladığı militarist ve antikomünist histerinin yeni bir nöbeti biçiminde geçti. Konsey toplantısından sonra yayınlanan ortak bildiri, silahlanmayı her ne pahasına sürdürme ve soğuk savaş tehdidiyle barış güçlerinden bazı ödünler koparma eğilimini doğruladı. Bildiri'de, NATO silahlarının standartlaştırılmasında ABD'nin rolünün vurguyla belirtilmesi, ABD'deki, emperyalizmin en saldırgan unsurlarının üstünlüğünün kabul edilişinin ilan edilmesi anlamını taşıyordu. Bu, barış güçlerine savrulan yeni bir tehditti.

Kapitalizmin genel bunalımının günümüzdeki özelliği, iki sistemin barış içinde birarada yaşaması koşullarında sürmesidir. Yumuşama (detant) uluslararası ilişkilerdeki başlıca eğilim haline gelmiştir. Yumuşamanın politik alandan askeri alana yaygınlaştırılması, genel ve tam silahsızlanmaya giden yolu açması günün sorunudur. Bu koşullarda emperyalizm saldırgan amaçlarını ideolojik bir kılıf içinde gizleme zorunluluğunu hergün daha çok duymaktadır. Emperyalizmin barış ve demokrasi güçlerine karşı saldırılarında ideolojik saldırının, bu arada antikomünizmin ve antisovyetizmin rolü artmaktadır. Son bir yılda sosyalist ülkelere karşı yoğun bir karalama ve iftira kampanyası boşuna açılmamıştır. «İnsan hakları» nın savunulması perdesi arkasında yürütülen bu kampanyaya kapitalist ülkelerin en yetkili devlet adamları bile doğrudan doğruya katılmaktadırlar. NATO Bakanlar Konseyi'nin ortak bildirisinde de aynı saldırı ve karalamalar üstü kapalı olarak tekrarlanmıştır.

Bu kampanyanın amacı, uluslararası ortamda meydana gelen olumlu gelişmelere gölge düşürmekten, soğuk savaş ortamını geri getirme hesaplarını gizlemekten başka birşey değildir. 1975 yılında imzalanan Helsinki Nihai Belgesi ilkelerinin sabote edilmesi, böylece bugüne kadar atılan adımların geri çevrilmesi istenmektedir. Helsinki belgesinin uygulamasıyla ilgili ilk uluslararası toplantı bu Haziran ayında Belgrad'da yapılacaktır. NATO ülkeleri bu değerlendirme toplantısına gelmeden önce Helsinki belgesini mümkün olduğunca sakatlama çabasındadırlar.

Emperyalizmin, uluslararası ortamı yeniden gerginleştirme girişimleri, ülkemizin ulusal bağımsızlığını ve egemenliğini tehdit altında tutmaktadır. Emperyalizm kendisine bağımlı ülkelerin ve bu arada Türkiye'nin içişlerine daha çok müdahale edebilmek için antikomünizmin etkinliğinden medet ummaktadır. İşbirlikçisi iktidarlar da ulusal egemenlikten verdikleri ödünleri, yoğun bir antikomünist ve antisovyet kampanya arkasında haklı çıkarma çabasındadırlar. NATO Bakanlar Konseyi'ndeki soğuk savaş naralarının, bu saldırgan ittifakın güney kanadını güçlendirme çağrılarıyla birleşmesi rastlantı değildir. Antikomünizme, onun en saldırgan biçimi olan antisovyetizme, sosyalist ülkelerin içişlerine karışmayı hedef alan saldırılara karşı mücadele, günümüzde emperyalizme karşı verilen ulusal bağımsızlık mücadelesinin ayrılmaz, en güncel parçaları arasındadır.

ÇARK BAŞAK • Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın organı • Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN • Sorumlu yazı işleri müdürü: Nurdan ORPEN • 15 günde bir yayınlanır • Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sok. 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel: 45 92 01 • Abone: 24 sayı için 35.— TL. Yurtdışı: 70.— TL. • Dizgi - Tertip: Başaran Matbaası — Tel.: 26 43 09 • Baskı: Ufuk Matbaası